

XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións e nos
termos establecidos pola Orde do Conselleiro de
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas

de data 16 SET. 2011

UAPM
José Antonio Eirín Nemiña

MEMORIA DESCRIPTIVA

E

MEMORIA XUSTIFICATIVA

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

ÍNDICE

MEMORIA DESCRIPTIVA E XUSTIFICATIVA

1.- INFORMACIÓN URBANÍSTICA XERAL

1.1.- Planeamento viário e en redacción nos concellos límitrofes ----- 1.2.- Planeamento viário e en redacción nos concellos límitrofes ----- 1.3.- Características e evolución da poboación e actividades económicas ----- 1.4.- Análise da incidencia da poboación vivente na protección das áreas naturais e patrimoniais ----- 1.5.- Análise das previsions sobre actuacións programadas por organismos públicos ou privados ----- 1.6.- Estado actual das instalacións urbanas, e estudio da súa capacidade e demanda. ----- 1.7.- Estado actual da rede viaria ----- 1.8.- Inventario dos espazos libres e equipamentos existentes ----- 1.9.- Estado e características das edificacións no solo de núcleo ----- 1.10.- Estudio descriptivo e Tamén dada a necesidade de ampliación de cemiterios nas distintas parroquias propónse unha reserva de solo para a creación dun municipal que resolva a carencia dest4 servicio e se deixe de alterar os adros das igrexas, con ampliacións continuas. da malla viaria existente ----- 	Aprobado parcialmente para laificación do Plan Xeral de Ordenación Municipal Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de data 16 SET 2011 O xefe do servizo de Urbanización Urbanística III J.A.P.M. Antonio Eiriz Nenicha 5 7 8 21 35 36 37 39 45 46
--	--

2.- DESCRICIÓN DA ORDENACIÓN

2.1.- Exposición descriptiva dos obxectivos e criterios do plan ----- 2.1.1.- Obxectivos Xerais, Alternativas e Propostas de ordenación. ---- 2.1.2.- Estrutura Xeral y orgánica del territorio. ----- 2.1.3.- Ordenación y clasificación do solo. ----- 2.2.- Cadro de superficies de cada clase de solo ----- 2.3.- Capacidad máxima e parcial segundo clase e categoría do solo, da edificabilidade residencial ----- 2.4.- Dotacións urbanísticas ----- 	48 48 49 52 53 54 54 54
---	--

3.- XUSTIFICACIÓN DAS DETERMINACIÓNS

3.1.- Congruencia da ordenación cos obxectivos e fins do PXOM -----	56
3.2.- Xustificación da cuantia e aptitude pro desenvolvemento urbanístico no solo urbanizable -----	58
3.3.- Xustificación da cuantia e aptitude pro desenvolvemento urbanístico no solo de núcleo rural -----	59
3.4.- Estudio comparativo dos estándares resultantes das condicións PXOM cos da LOUPMRG e as modificacións da lei 15/2.004 -----	60
3.4.1.- Edificabilidade máxima por distrito e sector no solo urbano e urbanizable delimitado (Ar. 46) -----	60
3.4.2.- Superficie de sistemas xerais de espazos libres e equipamentos (Ar. 47.1) -----	60
3.4.3.- Superficies dotacionais locais por distrito e sectores (Ar.47.2) -----	60
3.5.- Xustificación da ordenación para reservas dotacionais e normas de calidad urbana (Ar. 47.3 y 48) -----	61
3.6.- Protección de zoas de solo rústico -----	62
3.7.- Xustificación das medidas na xestión urbanística -----	64
3.8.- Xustificación detallada na lexislación sectorial no que afecta a Lei e regulamento de accesibilidade -----	65

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións e nos
termos establecidos pola Orde do Conselleiro de
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas

de data

16 SET. 2011

O xefe do servizo de Planificación Urbanística
José Antonio Eirín Nemíña

I.- INFORMACIÓN URBANÍSTICA

XERAL

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.1.- Planeamento vixente e antecedentes da tramitación do Plan Xeral de Ordenación Municipal

Por encargo do Excelentísimo Concello de Boborás redactase o presente Plan Xeral de Ordenación Municipal.

Na actualidade dito concello carece de planeamento xeral e ríxese polas Normas Subsidiarias Provinciais.

O encargo da redacción do plan nace como consecuencia da nova Lei 9/2002, dó 30 de Decembro, de Ordenación Urbanística e Protección do Medio Rural de Galicia, coas Modificacións derivadas da Lei 15/2004, do 29 de Decembro.

Nun primeiro momento redagouse un Proxecto de Ordenación dó Medio Rural, aplicando a Lei só de Galicia 1997.

Dó devandito POMR entregouse no concello o documento de aprobación inicial, enviándose o mesmo a Xunta.

É neste intre, xusto trala entrega do POMR para súa aprobación inicial, no que sae aprobada a nova Lei 9/2002, dó 30 de Decembro, de Ordenación Urbanística e Protección do Medio Rural de Galicia, atopándose a tramitación con que o Proxecto de Ordenación dó Medio Rural non se encontra recollido como figura do planeamento na nova normativa, e por mais a Xunta remite o seu informe coa necesidade da adaptación do planeamento as novas normas.

Encárgase a redacción dun Plan Xeral de Ordenación Municipal que se entrega no concello, e de novo trala entrega prodúcese a publicación da Lei 15/2004 coas modificacións da anterior o que leva de novo a un esforzo de adaptación, e con data de xuño do ano 2008 apróbase inicialmente.

Despois dos distintos trámites de esta fase: exposición pública, recollida de alegacións, emisións de informes sectoriais, etc, refúndese novo documento que se somete a súa aprobación provisional polo pleno municipal para a súa remisión a Secretaria Xeral de Ordenación do Territorio para a súa aprobación definitiva. Posteriormente e con data 26 de xullo de 2010 a citada secretaría, mediante Orde do 22 de xullo de 2010 resolve non outorgar a aprobación definitiva do Plan Xeral mentres non se emenden as deficiencias sinaladas en dita orde.

Agora facemos entrega dun novo documento adaptado a Orden emitida, para de novo someter a aprobación provisional por parte do pleno municipal e posterior remisión a Secretaria Xeral de Ordenación.

O Plan Xeral de Ordenación Municipal que agora se presenta para a súa aprobación provisional, está fundamentado en base aos problemas urbanísticos detectados e expónense os obxectivos, propostas e alternativas xerais de ordenación para o municipio que mais adiante se describen, no estudio pormenorizado do concello de Boborás e no cumprimento da LOUG, coas modificacións da Lei 15/2004. E as da 6/2008.

Este documento entregarase o concello para a súa aprobación no pleno, e mais tarde trámitalo a Consellería de Medio Ambiente Territorio e Infraestruturas para que esta si procede o aprobe definitivamente.

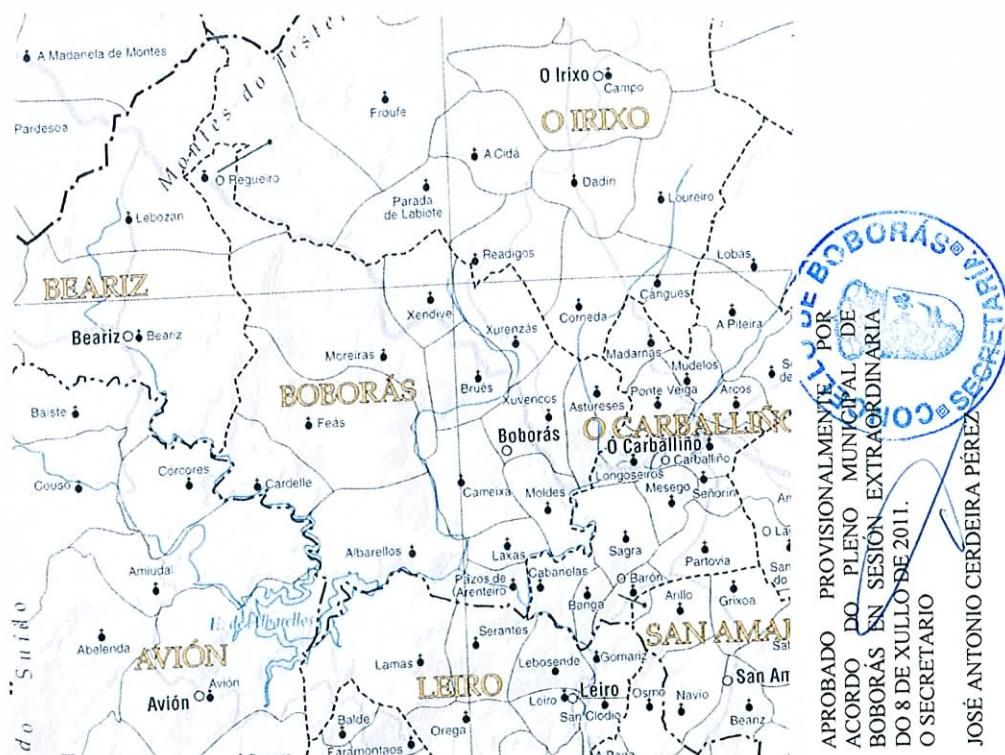
APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.2.- Planeamento vixente en redacción nos concellos limítrofes

Nos concellos limítrofes a Boborás temos as seguintes situacions, en canto o que se refire o Planeamento e a súa adaptación a L.O.U.G.

O Norte	Irixo	NN SS PP (18/11/92)
O Leste	Carballiño	PXOM (sen adaptar) (11/03/99)
O Sur	Leiro	POMR (sen adaptar) (27/02/03)
O Oeste	Avión	PXOM (adaptado) (10/03/03)
O Oeste	Beariz	PXOM (entrega da aprobación inicial da nova redacción)
DSU	Delimitación de Solo Urbano	<i>APROVADO POR LA JUNTA DE GALICIA TERMINOS ESTABLECIDOS PARA LA ADAPTACION AL MEDIO AMBIENTAL, CONDICIONES Y NORMAS TERRITORIALES DEL CONSELLERO DE MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E INFRAESTRUCTURAS</i> <i>10 SET. 2011</i> <i>O xefe do servizo de Planificación Urbanística III</i> <i>JOSÉ ANTONIO EIRÍN NEMÍÑA</i>
NN SS PP	Normas Subsidiarias Provinciales	
POMR	Proxecto de Ordenación do Medio Rural	
PXOM	Plan Xeral de Ordenación Municipal	
PXOU	Plan Xeral de Ordenación Urbana	

Concellos limítrofes e parroquias de Boborás.

1.3.- Características e evolución da poboación e actividades económicas

A distribución poboacional do concello de Boborás é similar a que dáse nos restantes concellos da provincia, en canto a que os asentamentos poboacionais se atopan dispersos por todo o ámbito do municipio, establecidos xerarquicamente en parroquias, dentro da que atopamos aldeas, lugares, pazos ou casas solariegas, denominacións que fan referencia á historia e dimensións da entidade.

A maior parte da edificación ocupada, e por elo tamén da poboación, atopámola na comunicación directa cos vias principais de conexión coa capitalidade comarcal e da provincia. Isto tamén serí;a o caso, mais de distribución típica dun concello do interior, que fai un municipio dedicado á agricultura e gandería de propio consumo, sen apenas industria.

Dáse unha certa recuperación de poboación de feito, que compra parcelas e constrúe a súa segunda ou incluso primeira vivenda, pola necesidade de vivir en contacto directo co campo, pero traballando na urbe da capitalidade tanto provincial como é Ourense como a comarcal que é Carballiño, xa que atopanse relativamente preto. O concello de Boborás como veremos a continuación na súa parte mais o sueste é onde ten acumulado o maior numero de núcleos, edificación e polo tanto habitantes.

Boborás é un concello tradicionalmente integrado na Comarca de Carballiño, pertenceu ás xurisdiccións de Melón e Pazos de Arenteiro. Forma parte do partido xudicial do Carballiño, e dende que se iniciaron as feiras no Carballiño, Boborás estivo vinculado a dito centro, onde se localizan a totalidade dos servizos administrativos e de comercio.

O Municipio ten unha extensión de 88,5 km² ou o mesmo 8.850 Ha. Dentro do mesmo a entidade de poboación mais lonxana do seu núcleo principal ou capitalidade municipal e a aldea de Santás a 11,3 km pertencente tamén a parroquia mais lonxana.

No referente a súa división eclesiástica (que na realidade e a que contaba antigamente, non na actualidade) temos que dicir que ata os anos 90 Boborás considerábase un arciprestazgo nembargante na actualidade pertence o arciprestazgo común de Carballiño-Orcellón. Por outra banda o mesmo concello divídese tamén nun senso eclesiástico en catorce parroquias: Albarellos, Astureses, Brúes, Cameixa, Cardelle, Feas, Xendive, Xurezas, Xuvencos, Laxas, Moldes, Moreiras, Pazos de Arenteiro e Regueiro.

A poboación encóntrase repartida nas distintas parroquias. Nun primeiro momento exporemos a subdivisión e analítica dos núcleos seguindo o listado do INE, pero tendo en conta os núcleos do D.O.G. N°169 do Xoves, 29 de Agosto de 1996 no que dispone, “decreto 332/1996, do 26 de Xullo, polo que se aproba o nomenclátor correspondente as *entidades de poboación* da provincia de Ourense”, sendo os seguintes núcleos poboacionais:

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE JULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

a) Segundo o INE teríamos uns, e segundo outros listados, como pode ser o Nomenclátor oficial de Galicia, o propio concello ou os planos 1:25.000 do Ministerio de Fomento e o Instituto Xeográfico Nacional, cada parroquia ten adscritos moitos más núcleos que nos consideraremos ou que uniremos en outros casos como barrios dos anteriormente nomeados. Dista maneira o listado final dos núcleos será:

- Parroquia de Santa María de Xuvencos

- Boborás (aldea)
 - Almuzara (lugar)
 - Franza (aldea)
 - Penedo (aldea)
 - Quintas (lugar)
 - Rodas (aldea)
 - Sande (aldea)
 - Xesteira * (lugar)
-

- Parroquia de San Miguel de Albarellos

- O Igrexario (aldea)
- Abelleira (lugar)
- Costa (lugar)
- Distriz (aldea)
- Eiravedra (lugar)
- Lamela (lugar)
- Paredes (lugar)
- Regueiro (aldea)
- Saa (lugar)
- Salón (aldea)
- San Andrés (aldea)
- A Seara (lugar)
- Sobredo (aldea)

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.

O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

- Valdesenda (aldea)

- Parroquia de San Xulián de Astureses

- Astureses (aldea)
- Batallas (lugar)
- Cibreiro (aldea)

- Eixan (aldea)
- Fondo de Vila (aldea)

- Parroquia de San Pedro Félix de Brúes

- Brúes (lugar)
- Barro (aldea)
- Conchouso (lugar)
- A Fontela (lugar)
- Ponte Vella (lugar)
- Riande (aldea)
- O Souto (lugar)

- Parroquia de San Martiño de Cameixa

- Cameixa (lugar)
- Figueiroa (lugar)
- Gontelle (lugar)
- Morouzón (lugar)
- Parada (aldea)
- Salceda (aldea)
- San Bartolomeo (aldea)

- Parroquia de San Silvestre de Cardelle

- Cardelle (lugar)

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

- Parroquia de San Antón de Feas

- Feas (aldea)
- Borraxas (lugar)
- As Costiñas (lugar)
- O Curro (aldea)
- Fenteira (aldea)
- Vales (aldea)
- A Vesada (aldea)
- Vilacha (aldea)

XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións e nos
termos establecidos pola Orde do Conselleiro de
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas

16 SET. 2011

- Parroquia de San Xoán de Laxas

- Laxas (lugar)
- Liñariños (aldea)

XPTM
José Antonio Eirín Nemíña
Xefe do servizo de Planificación Urbanística III

- Parroquia de San Mamede de Moldes

- Moldes (lugar)
- Groba (aldea)
- Laxa (lugar)
- Miandreiras (aldea)
- Nonas (aldea)
- Paradela (aldea)
- Ponteriza (aldea)
- Valiñas (lugar)

- Parroquia de Santa Mariña de Moreiras

- Moreiras (aldea)
- Fonte Moreiras (lugar)
- Gabián (aldea)
- Vecoña de Arriba (lugar)

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

- Vecoña de Abaixo (lugar)

- Parroquia de San Salvador de Pazos de Arenteiro

- Pazos de Arenteiro (lugar)
- Figueiredo (aldea)
- Requeixo (aldea)
- A Vila (lugar)

- Parroquia de San Pedro de Regueiro

- Regueiro (aldea) / *se data*
- As Antas (lugar)
- Sonelle (lugar)

- Parroquia San Mamede de Xendive

- Xendive (Barrio)
- Nogueira (aldea)
- Meixe (Barrio)
- Pereiras (aldea)
- Porta Pereiras (aldea)

- Parroquia de San Pedro de Xurezas

- Xurezas (lugar)
- Balboa (lugar)
- Ensalde (aldea)
- Igrexario (aldea)
- Prado (aldea)
- Ponte Nova (aldea)
- Ventosa (aldea)

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.

O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

* O núcleo de Xesteira atopase no medio de dúas parroquias.

** A parroquia de Regueiro completase con parte do Area pertencente ó concello de Irixo.

Segundo outros listados, como pode ser o da Diocese de Ourense, o propio concello ou os planos 1:25.000 do Ministerio de Fomento e o Instituto Xeográfico Nacional, cada parroquia ten adscritos moitos mais núcleos que nos xa consideramos como tales pola súa antigüidade, a súa consolidación edificatoria real e por teren tódalas instalacións en funcionamento, tal e como expõe a L.O.U.G.

Isto anterior non e outra cousa que unha primeira analítica da poboación ou mais ven dos núcleos poboacionais que atopamos no concello, pero é tamén de moito interese e importancia para facerse unha idea da realidade actual do mesmo, a análise profunda do desenrollo e actual estado da poboación do municipio.

Un primeiro dato de grande importancia é a da súa densidade poboacional

- Provincia de Ourense completa ----- 54.91 hab/km².
- Partido Xudicial de Ourense ----- 104.69 hab/km².
- Partido Xudicial de Ourense ----- 58.24 hab/km².
(Excluída capital)
- Concello de Boborás ----- 37.43 hab/km².

Se temos en conta a traxectoria demográfica do municipio, no gran intervalo que vai do 1845 ata a actualidade, veremos que é semellante a da provincia no xeral:

AÑO	Poboación		
1845	5.330 HAB.	1920	7.239 HAB.
1860	6.455HAB.	1930	7.086 HAB.
1877	6.950 HAB.	1940	7.134 HAB.
1887	7.210 HAB.	1950	6.919HAB.
1900	7.339 HAB.	1960	7.367 HAB.
1910	7.482 HAB.	1970	4.842 HAB.
		1981	4.456 HAB.
		1986	4.944 HAB.
		1991	3.888 HAB.
		2001	3.313 HAB.
		2003	3.286 HAB.
		2004	3.214 HAB.
		2009	3.057 HAB.

- Nun primeiro tramo do cadro, a poboación creceu na segunda cincuentena do século XIX, e praticamente mantense estático nos primeiros sesenta do século pasado, vemos que o longo dos anos a norma e que se manteña ata 1960 en que polo feito da típica emigración galega tanto cara a América como cara a Europa. sufriu un importante descenso.
- Outro dato claramente chamativo e o gran salto de descenso entre o 1960 e 1970, e mais se temos en conta que o estudar o cadro completo cunha subdivisión en grupos de idades, atopariamos que neste caso tan solo en dez anos descendeu case que o dobre do que descendería nos seguintes 33 anos, sendo peor o feito de que ata entón non deixara de crecer.
- Por ultimo no referente a situación actual, e importante o feito dunha certa estaticidade, áinda que segue a crecer o que é o envellecemento da poboación, sendo sempre moito maior nos núcleos mais rurais, antergos e tradicionais.

Estes últimos datos aínda que cun numero pouco importante, fan ter unha pequena expectativa positiva no posible recuamento da tendencia e polo tanto unha mínima, lenta mais continua recuperación. Isto ten que ver coa realidade que nos plantexamos que está a suceder neste e certos concellos similares, con boas comunicacóns e zoas naturais, climatoloxía mais suave que na capitalidade da provincia, etc...

Tratase da reocupación e con elo reedificación ou novas implantacións distes concellos por parte dos habitantes da capitalidade provincial ou dos núcleos urbans mais cercanos, constrúen unha segunda ou mesmo primeira vivenda, con vistas o desenrolo das súas actividades lúdicas ou *de tempo libre* de descanso diario no medio de entornos mais tranquilos e naturais e mesmo tempo mantendo unha distancia en tempo o seu centro de traballo igual ou o menos semellante o que fai que se vivan no mesmo núcleo urbano.

Ven sendo como un comezo do que nas grandes metrópoles dáse en chamar as cidades dormitorios, so que nun entorno moi aberto, sen os problemas de comunicación e sendo o motivo deste feito non tanto a diminución do costo da vivenda como pola mellora da calidade de vida.

Consecuencia dela e a fuxida do rural que produciuse nos anos 60-70, cando acadou o seu mínimo poboacional, nun primeiro lugar dirixido cara os núcleos de poboación nacionais cun maior desenrolo, ofrecendo un horizonte de mellora, e sobre todo cara unha Europa na que xa superada a crise da guerra, experimentaba un desenrolo importante na dedicación a reconstrucción e por elo unha demanda de man de obra.

Dende este intre ata os nosos días, a dinámica poboacional estabilizouse, aínda que o crecemento vexetativo e mínimo, non sufrindo diminución do período antes seguido.

Un novo factor xurde nos derradeiros anos, o que pode alterar o desenrolo da zoa, e o fenómeno da 2ª residencia, xa que é unha zoa rural encravada a carón do núcleo de Carballiño e non moi lonxe de Ourense, con poboación a cabalo entre un concello e outro de maneira que son continuas as flutuacións da cantidade poboacional.

É por elo polo que vemos certa proliferación das vivendas unifamiliares illadas ou adosadas que responden a dita necesidade, cunha certa cantidade de poboación residente, que non se atopa censada no propio concello por intereses variados.

Outros datos e cadros básicos poboacionais:

Poboación (Padrón)	Total	Homes	Mulleres	Período	Fonte
Población	3.057	1.417	1.640	2007	INE
De 0 a 15 anos	225	135	90	2007	INE
De 16 a 64 anos	1.531	764	767	2007	INE
De 65 e mais anos	1.231	487	744	2007	INE
Población extranxeira	70	31	39	2007	INE
Idade media	52,4	49,4	54,9	2007	IGE

Atopase na media natural do resto de concellos, quizás un pouco alta a cantidade de poboación maior de 65 anos e polo tanto certamente envellecida, pero non deixa de ser a realidade social mais estendida na nosa autonomía.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

Cadros migratorios:

Ano	Emigración Interna			Emigración Externa			TOTAL
	A misma provincia	A outra prov. Galicia	Total	A outra CCAA	Estranxeiro	Total	
1999	47	9	56	20	0	20	76
2000	64	15	79	14	0	14	93
2001	58	8	66	9	0	9	75
2002	46	18	64	11	31	42	106
2003	75	16	91	11	1	12	102
2004	61	13	74	10	23	111	

*Aprobado parcialmente
por la Junta de Galicia
en sesión extraordinaria
el 8 de julio de 2011
en el Ayuntamiento de Boborás
en la persona del Alcalde
y de acuerdo con el informe
del Conselleiro de Desenvolvemento
Sustentable, Territorio e Infraestruturas*

SALDOS MIGRATORIOS

Ano	Intraprovincial	Saldo Interno			Saldo externo		Saldo Total
		Co resto de Antonio Galicia	UATMA	Concepción España	Co estranxeiro	Total	
1999	-16	0	-16	-10	72	62	46
2000	-34	-5	-39	-6	57	51	12
2001	-25	-3	-28	0	56	56	28
2002	-21	-13	-34	-4	24	20	-14
2003	-51	-4	-55	-2	57	55	0
2004	-31	-19	-50	-10	23	13	-37

Como se pode ver nos cadros adxuntos, o tema da emigración tanto cara a outros países ou repartido e un tema mais ou menos superado, e mais o índice maior dánolo no referente a emigración o tema do recuamento dos antergos emigrantes e tamén o feito de estarmos mais ben de nos converter en un novo foco de atractivo cara a emigración dos estranxeiros, dando mais a miúdo a emigración dentro da mesma provincia o que significa que se esta a producir un certo transvase da xente do campo cara a seguridade do traballo da cidade.

En realidade isto non é de todo certo xa que no que a persoas se refire, nas estatísticas traballase exclusivamente con datos oficiais de empadroamento, traballo, censo e de mais. Na realidade dáse moi a miúdo, o caso de unha certa cantidade de xente residente neste municipio, se non toda a semana si case que tó dolos fins de semana e polo tanto fixéronse unha casa ou mercaron unha, pero non se deron de alta nos organismos oficiais do concello e polo tanto non contan como residentes.

O problema e que isto e un tema moi complexo de demostrar, xa que é como si dixeramos unha poboación flotante e oculta, que no referente a temas legais atopase na realidade na bisbarra que lles interesa por temas persoais ou xustificacíons socioeconómicas, que nada ten que ver coa súa realidade, áinda que no referente o concello de Boborás non e demasiado esaxerado.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE JULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRÁ PÉREZ

Censo de vivendas 2007	Dato	Período	Fonte
Vivendas familiares	1.819	2007	INE
Principais	1.254	2007	INE
secundarias	272	2007	INE
Baleiras	276	2007	INE
Edificios	1.821	2007	INE
Locais	26	2007	INE

Do anterior cadro pódese obter por comparativa de datos o feito de que neste municipio mais de unha de cada sete vivendas son de uso secundario e na mesma proporción atopanse deshabitadas.

"Poboación en vivendas familiares ocupadas segundo a relación coa actividade económica."

Total	Poboación Activa			Poboación Inactiva							
	Total	Ocupado	Parados			Total	Xub.	Pens.	Estu.	Hog.	Outr.
			Total	Busca 1º Empl.	Trabal antes						
3.057	933	783	106	48	108	2.118	1.046	252	166	342	312

O cadro danos unha idea clara da situación laboral actual no concello, cun terzo do mesmo xubilado outro activo creando o poder adquisitivo do mesmo, mentres o outro terzo repártese variablemente. Temos que dicir que é unha historia moi repetida na maioría dos concellos da nosa provincia, que é a que ten o índice de envellecemento e decrecemento da poboación mais alto do territorio nacional.

Como xa comentabamos case que 2/3 da poboación con idade para traballar, atopase inactiva, por suposto a maioría polo envellecemento da mesma e polo tanto como xubilados e pensionistas, e temos que dicir que son as pensións deles as que en boa medida manteñen na actualidade a moitos concellos.

De todas formas isto non é unha situación de todo real xa que non ten en conta a poboación flotante existente e non controlada. No seguinte cadro desenroláse mais o caso da poboación activa.

"Poboación en vivendas familiares ocupadas segundo o lugar de traballo"

Lugar de Traballo							
Total	Propio domicilio	Varios concellos	Mesmo concello	Outro concello mesma prov	Outra provincia galega	Outra comunida de Autonoma	Estranxeiro
783	36 (4.60%)	64 (8.17%)	384 (49.04%)	246 (31.41%)	40 (5.11%)	6 (0.77%)	7 (0.89%)

De novo este cadro axúdanos na explicación do tema xa comentado da poboación flotante, e mais nun primeiro vistazo xa podemos ver que a metade da poboación traballa fora do concello, sempre tendo en conta que tratase de datos oficiais, xa que a gran maioría traballa nun dos núcleos maiores e mais cercanos: Carballiño, Ribadavia e Ourense.

Agora votémoslle un vistazo tamén os datos que nos relacionan o territorio coa poboación e o baremo de ocupación final co que nos atopamos, o que xa se intúe se temos en conta que polo nomenclátor sáennos 73 núcleos, mentres polo listado do concello e o de outras zoas de información consultadas chégase ata 38 núcleos mais, en moitos casos trátase de barrios e outros non.

Paro rexistrado (1)	Total	Homes	Mulleres	Período	Fonte
Por idade					
menores de 25 anos	15	8	6	2007	CASERL
outras idades	1236	50	736	2007	CASERL
Por sectores de actividade					
Agricultura	3	1	2	2007	CASERL
Industria	16	10	6	2007	CASERL
Construcción	17	10	7	2007	CASERL
Servizos	77	47	30	2007	CASERL
Sen emprego anterior	25	14	11	2007	CASERL

Actividade (Censo 2007)	Total	Homes	Mulleres	Período	Fonte
Taxa de actividad	30,6	39,3	23,5	2007	INE
Taxa de paro	16,1	14,3	18,5	2007	INE

Ocupados por sectores	Total	Homes	Mulleres	Período	Fonte
Agricultura	212	80	132	2007	INE
Pesca	0	0	0	2007	INE
Industria	98	72	26	2007	INE
Construcción	169	161	8	2007	INE
Servizos	304	149	155	2007	INE

Como pódese ver nos dous cadros referentes o paro e as areas de actividade do concello, a primeira consecuencia e que este e un municipio eminentemente de servizos que é onde atopamos maior cantidade de xente desenvolviendo a súa profesión e non como cabía de esperar mais no agro, áinda que mantense un numero alto de xente nel, e nun terceiro posto atopámolo la construcción.

O paro aínda así e distinto nos dous anteriores xa que no agrícola apenas teñen paro, mentres que a industria ten un paro equiparable o da construcción, e por suposto é de novo no terciario no que achámo-lo maior numero de desemprego. Por suposto seguindo os números vemos que nestes concellos a realidade sociedad-emprego non mantén as tesituras mais antigas, xa que non é maioría do sector agrícola feminino e non andan moi lonxe no mundo industrial, mais si, no que se refire a construcción.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO

Distribución Municipal de Terras. Superficies e cultivos							
MUNICIPIO	Sup.Total Concello	Sup. No Agrícola	Sup. Agrícola Útil	Sup. Cultivada	Sup. Prados e Pasteiros		
BOBORAS	3.786 Ha.	2.435 Ha.	1.351 Ha.	669 Ha.	682 Ha.		
Usos de Superficie Agrícola Cultivada (384 Ha. En descanso)							
Trigo	Centeo	Millo	Pataca	Forraxeiros	Hortalizas	Froiteiras	Viñedos
10 Ha.	50 Ha.	161 Ha.	130 Ha.	270 Ha.	24 Ha.	0 Ha.	6 Ha.

Deste novo cadro de datos non destaca nada máis que un deles de grande importancia, e o feito de tan solo un terzo de todo o concello adicase a superficie agrícola útil, nembargante dela se cultivase a metade é por ello que non ocupan senlleiro de índice de traballadores do municipio.

Rexistro de Gando Bovino						
Nº de explot	Vacas Muxidura	Vacas non Muxidura	Otros bovinos	Total bovinos	Período	Fonte
28	6	162	93	261	2001-2002	IGE-CPADR

O outro dato salientable dos cadros seria o das superficies de prados e pasteiros que tendo unha referencia de outros moitos concellos e ata tendo en conta que representa a metade da superficie agrícola útil e o numero de cabezas de gando, ven sendo normal aínda de non seren este un concello preferentemente gandeiro, mais como xa dixeramos e pola súa interdependencia do concello de Ourense e mais ben terciario, o que tamén se pode ver no seguinte cadro.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORAS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Empresas no concello según actividades						
Usos	Manufactur	Construc.	Comercio	Hostalería	Transporte	Total
Cantidad	4	13	12	5	5	39

Empresas	Dato	Período	Fonte
Empresas por condición xurídica			
Pessoas físicas	36	2007	IGE
Sociedades anónimas	0	2007	IGE
Sociedades de responsabilidade limitada e limitada coas condicións e nos termos establecidos pola Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas	9	2007	IGE
Cooperativas	0	2007	IGE
Outras	1	2007	IGE
<i>XUNTA DE GALICIA Aprobado parcialmente de data 16 SET. 2011 O xefe do servizo de Planificación Urbanística III José Antonio Eirín Nemiña</i>		Dato	Período
Empresas por estrato de asalariados			
Microempresa	46	2007	IGE
sen asalariados	29	2007	IGE
de 1 a 9 asalariados	17	2007	IGE
Peme (de 10 a 249 asalariados)	0	2007	IGE
Gran empresa (250 e más asalariados)	0	2007	IGE

Por ultimo no referente a poboación e a súa ocupación, vemos os cadros das distintas empresas localizadas no concello, do que rapidamente obtemos o feito de unha grande mayoría de microempresas de autónomos ou persoas físicas con pouca xente contratada, e na súa grande maioría dedicada o sector terciario.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.4.- Análise da incidencia da lexislación vixente na protección das áreas naturais e patrimoniais

No referente as areas naturais protexidas pola lexislación actual, no concello de Boborás na actualidade temo so encoro de Albarellos.

Nenbargantes no que se refire a proteccións de carácter patrimonial arquitectónico ou cultural si temos varios casos dentro do mesmo concello:

		
<p><i>Egrexia de San Xoán de Astureses.</i> Declarada B.I.C. o 29 de Marzo de 1946</p>	<p><i>Egrexia de San Martiño de Cameixa.</i></p>	<p><i>Muíño de San Mamede.</i> Declarada B.I.C. o 30 de Novembro de 1976</p>
		<p><i>Pazo de Arenteiro.</i> Declarada conxunto Histórico Nacional el 5 de Abril de 1946</p>
<p><i>Egrexia de San Mamede en Moldes.</i> Declarada B.I.C. o 5 de Abril de 1946</p>		

O resto dos posibles espacios a protexer son os que atopense na protección de vertientes hidrográficas, tendo en conta que sin que polo mesmo discorra o Miño o tema da auga ten certa importancia polos ríos, regos, regatos e por mais no que se refire o encoro de Albarellos, o que se pretende revitalizar e por a disposición dunha certa explotación turística controlada.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
 ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
 BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
 DO 8 DE XULLO DE 2015
 O SECRETARIO
 JOSE ANTONIO CERDEIRA PEREZ

Encoro de Albarellos.

A orografía permite a existencia de múltiples regatos que constitúen en todo o seu conxunto a cabeceira esquerda do río Avia que a fin de contas é o que chega e sae do encoro, e vai parar o río Miño.

A prolongación do río Doade de Beariz na súa delimitación do límite do concello entre Avión e Boborás transformase no río Cardelle que desemboca no encoro polo sur. O río principal do concello no seu recorrido é o Viñao, que nace en Irixo e entra polo norte, atravesa todo o termo municipal zigzagueando e desemboca no sur, nas augas do río Avia xa liberado do encoro.

Pouco mais adiante, tamén conectase o mesmo río Avia o río Arenteiro que ven do concello de Carballiño, e fai de límite municipal tamén en parte do seu percorrido.

Finalmente tampouco podemos esquecelas augas termais presentes neste concello, que se manifestan en fontes, coma as que manan xunto o río Viñao nas proximidades de Brues.

No referente os espazos ou miradores que teríamos que protexer pola súa calidade paisaxística, están os altos “Do Paraño”.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

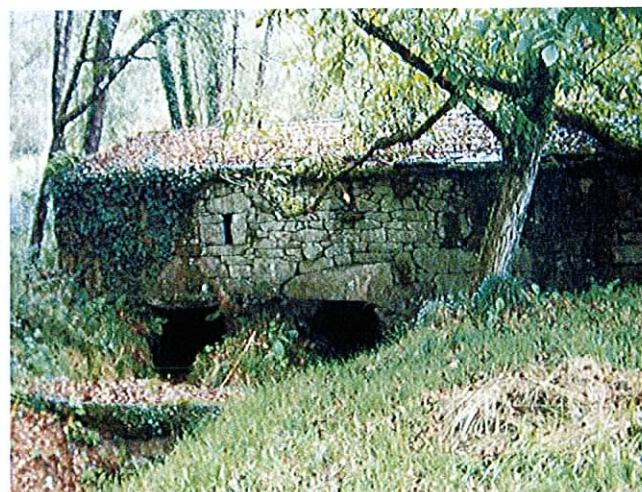
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Vista dende a parroquia de Cardelle cara o encoro e os concellos limítrofes.

Desde o punto de vista paisaxístico e cultural destacan as formacións vexetais autóctonas nun contorno natural privilexiado, sobre todo na súa relación e dialogo cos leitos hidrográficos.

A auga está presente en case todo o concello (como na maioría da provincia) e elo fai que teñan certa importancia e sobre todo moito interese artístico e patrimonial os poucos muíños detectados.

Muiños.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO GURDEIRA PÉREZ

"Os hórreos", "Cabaceiros" ou "canastros", atópanse non so construídos con distintos materiais en distintos lugares do concello, senón tamén situados en lugares ou distribucións pouco habituais. Así temos:

<i>Cabaceiro de Pedra sobre muro ou porta de Acceso</i>	Construídos a base de bloques de granito e barrotes de madeira e en moitos casos cunha cubrición de tella curva e situados cun fácil acceso pra os humanos mais non o mesmo pros roedores.	
<i>Hórreo de madeira nunha Eira</i>	construídos cunha base ou mais ben apoio de bloques de granito mais o resto barrotes, piares, viguetas e estrutura cubrizón de madeira e en cun remate de cubrición de tella curva	
<i>Campo de Hórreos</i>	Consérvanse actualmente interesantes conjuntos de hórreos, xa que as veces dáse o caso de formar pequenos campos de hórreos de maneira comunal no espazo mais dado a elo como eran as Eiras	

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

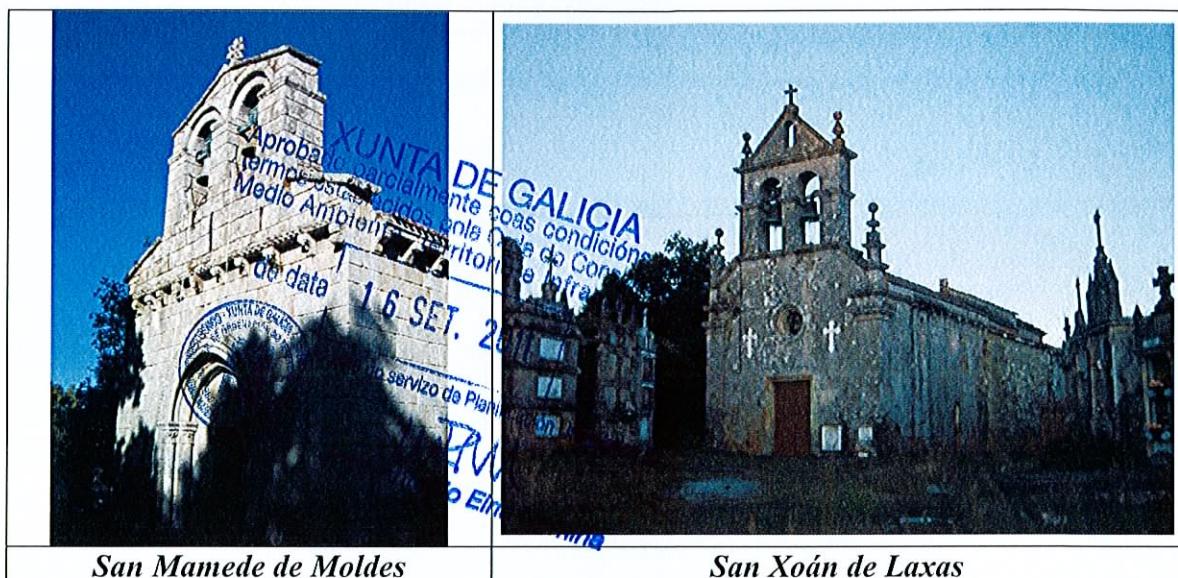
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Hórreos Aliñados	Formacións en pequenas alienacións de hórreos de maneira comunal no espazo limítrofe co viario.	
Hórreos con cuberta de Pedra	En varios dos núcleos rurais do noroeste do concello aparecen hórreos conhas cubertas de pedra apoiaadas no fronte sobre apenás un par de centímetros de sección de sillar. Son tamén de moito interese os variados elementos de remate das cumbreiras: croces, pináculos, bolas, cruceiros, etc...	
Gran Hórreo de oito vanos	Aínda que non son os mais grandes da nosa autonomía, si atopamos algúns hórreos de grande dimensión, mellor ou peor coidados.	

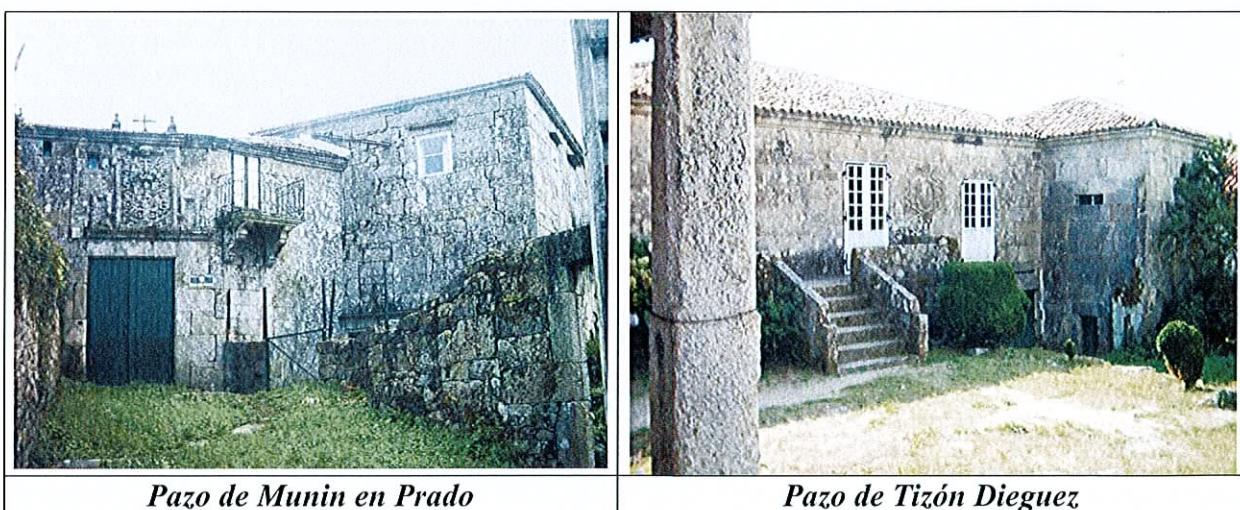
APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

No referente as igrexas, tendo en conta sempre que dúas delas xa son ben de interese, o resto tamén ten certo interese áinda que menos antigüidade: San Miguel de Albarellos, Santa Isabel de Brues, San Silvestre de Cardelle, San Antonio de Feas, San Pedro de Xurenzas, Santa María de Xuvencos, San Xoán de Laxas, San Mamede de Moldes, Santa Mariña de Moreiras, San Salvador de Pazos de Arenteiro y San Pedro de Regueiro.

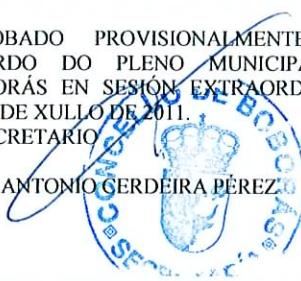

Ademais dos Pazos y casona do núcleo de Pazos de Arenteiro que xa foi declarado Conxunto Histórico Nacional, temos que ter en conta outros elementos semellantes espallados o longo do concello, dos que destacaríamos:

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO GERDEIRA PÉREZ

Reitoral de Moreiras

16 SET. 2011

Reitoral de Pazos de Arenteiro.

Por ultimo faremos referencia tamén a outros elementos arquitectónicos de interese para a súa protección:

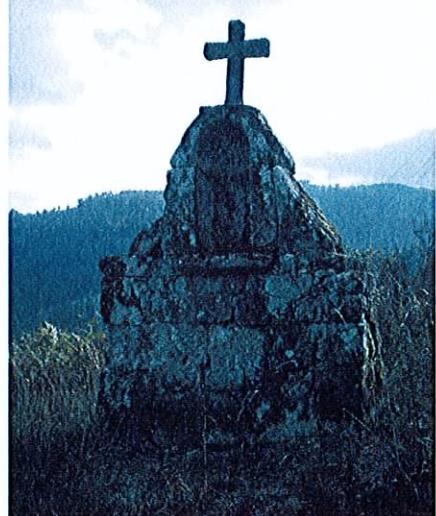
José Antonio Eirín Nemitha
UAPM

Cruceiros

Fornos comunais

Petos de Animas

Pombal

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

Nalgúns núcleos non atopamos edificacións aparte da igrexa, que sexan dignas dunha especial mención, nembargante, o conxunto das edificacións, fiel expoñente da arquitectura popular, debe ser protexibles no senso dos valores que presentan.

A continuación sinálase a relación de bens de interese catalogados pola consellería de cultura, e polo tanto os elementos catalogados por Patrimonio, e protexidos en distintos graos (ver fichas)

LISTADO DE PATRIMONIO POR ELEMENTOS

IGREXAS

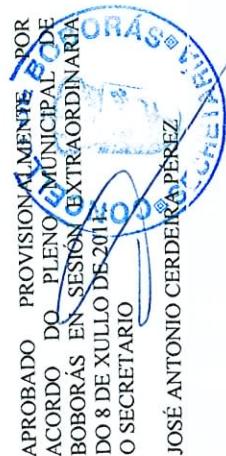
Elemento	Núcleo	Parroquia
Santa María	Igrexario	Xuvencos
San Miguel	Albarellos	Albarellos
San Xulián	Asturés	Asturés
San Pedro Félix	Brúes	Brúes
San Martiño	Morouzón	Cameixa
San Silvestre	Cardelle	Cardelle
San Antón	Feas	Feas
San Xoán	Laxas	Laxas
San Mamede	Moldes	Moldes
San Benito		
Santa Mariña	Moreiras	Moreiras
San Salvador	Pazos de Arenteiro	Pazos de Arenteiro
San Mamede	Xendive	Xendive
San Pedro	Xurenzás	Xurenzás

CAPELAS

Elemento	Núcleo	Parroquia
San Antonio	Boborás	Xuvencos
San Lorenzo	Paredes	
Santa Lucía	Salón	Albarellos
San Andrés	San Andrés	
Da Concepción	Sobredo	
Antiga Capela	Asturés	Asturés
Nosa Señora da Saleta	Exterior os núcleos	
Virxe das Neves	Parada	
San Bartolomeu	San Bartolomeu	Cameixa
Na casa grande de Mato	A Granxa	
San Pantaleón	Laxas	Laxas
No pazo de Antón Losada	Moldes	Moldes
Santa María Magdalena	Vecoña de Enriba	Moreiras
San Roque	A Vila	Pazos de Arenteiro
Capela de San Sadorniño	Regueiro	Regueiro
No pazo de Munín	Prado	Xurenzás

CASAS RECTORIAIS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Reitoral	Igrexario	Xuvencos
Reitoral	Albarellos	Albarellos

Reitoral	Astureses	Astureses
Reitoral	Brúes	Brúes
Reitoral	Morouzón	Cameixa
Reitoral	Cardelle	Cardelle
Reitoral	Feas	Feas
Reitoral	Laxas	Laxas
Reitoral	Moldes	Moldes
Reitoral	Moreiras	Moreiras
Reitoral	Xendive	Xendive

CRUCEIROS

*XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións establecidas para o ordenamento territorial e infraestruturas de los concellos e nos ayuntamientos de
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas*

16 SET. 2011
José Antonio Eirín Nemiña

Elemento	Núcleo	Parroquia
Cruceiro no Igrexario	Exterior os núcleos	
Cruceiro sobre rocha	Boborás	
Cruceiro o sur do núcleo	A Costa	
Cruceiro cerca da capela	Paredes	Albarelos
Cruceiro o norte do núcleo	Sobredo	
Cruceiro no centro do núcleo	Astureses	Astureses
Cruceiro na Capela da Saleta	Exterior os núcleos	Astureses
Cruceiro preto da Igrexa	Brúes	Brúes
Cruceiro	Cameixa	Cameixa
Cruceiro na area recreativa	San Bartolomeu	
Cruceiro	Feas	Feas
Cruceiro		
Cruceiro o carón da Igrexa	Laxas	Laxas
Cruceiro xunto o campo da festa		
Cruceiro o carón da Igrexa	Moldes	Moldes
Cruceiro o sur do núcleo	Moreiras	
Cruceiro na praza		
Cruceiro entre os dous núcleos	Entre as Vecoñas	Moreiras
Cruceiro	Xendive	Xendive
Cruceiro carón da Igrexa	O Igrexario	
Cruceiro na estrada	Entre Prado e Ventosa	Xurenzás

PETOS DE ÁNIMAS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Peto de ánimas	Boborás	Xuvencos
Peto de ánimas	A Seara	Albarelos
Peto de ánimas	Liñariños	Laxas
Peto de ánimas	Ponteriza	Moldes
Peto de ánimas	Pazos de Arenteiro	Pazos de Arenteiro

EIRAS E CAMPOS DE HÓRREOS

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Elemento	Núcleo	Parroquia
Hórreos catro claros	Exterior os núcleos	
Campo de Hórreos	Boborás	
Hórreo		
Eira comunal		
Hórreo	Almuzara	
Hórreo no pazo		Xuvencos
Hórreo no pazo		
Hórreo		
Conxunto de Hórreos	Penedo	
Campo de Hórreos	Quintas	
Hórreo cinco claros	A Costa	
Hórreo	Distriz	
Campo de Hórreos	UAFM Xoán António Eirís Namilha	
Campo de Hórreos		
Hórreo		
Conxunto de Hórreos	Eiravedra	
Hórreo sobre muro		
Eira e C.Hórreos	Paredes	
Campo de Hórreos	Regueiro	
Campo de Hórreos	Sobredo	
Hórreos		
Campo de Hórreos	Valdesenda	
Eira e C.Hórreos		
Conxunto de Hórreos	Astureses	
Hórreo catro claros		Astureses
Campo de Hórreos na casa dos Frades	Batallas-Carballiño	
Hórreos casa grande de Xoane	Exterior os núcleos	
Campo de Hórreos	A Fontela	Brúes
Conxunto de Hórreos		
Hórreo		
Hórreo	Ponte Vella	
Hórreo	Gontelle	
Conxunto de Hórreos	San Bartolomeu	Cameixa
Eira e C.Hórreos	Cardelle	
Conxunto de Hórreos		
Campo de Hórreos		
Hórreos	Feas	
Campo de Hórreos		
Hórreos tres claros	Borraxas	Feas
Campo de Hórreos	A Fenteira	
Campo de Hórreos	Vilachá	
Eira e C.Hórreos	A Groba	Moldes

XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións e nos
termos establecidos pola Orde do Conselleiro de
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas
de dat. 16 SET. 2011

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
 ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
 BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
 DO 8 DE XULIO DE 2011.
 O SECRETARIO
 JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Conxunto de Hórreos	Laxa	
Eira e C.Hórreos	Ponterriza	
Eira		
Eira e C.Hórreos		
Campo de hórreos		
Hórreo		
Dous Hórreos		
Campo de hórreos	Fonte Moreiras	
Campo de hórreos	Vecofa	
Hórreo sobre muro		
Hórreo		
Eira		
Campo de Hórreos		
Campo de Hórreos		
Eira e C.Hórreos	Sonelle	
Campo de Hórreos		
Conxunto de Hórreos	Xendive	
Hórreo tres claros		
Hórreo	Nogueira	
Hórreo sobre muro		
Campo de Hórreos	Meixe	
Hórreo catro claros		
Eira e C.Hórreos		
Conxunto de Hórreos	Pereiras	
Hórreo		
Campo de Hórreos	Porto Pereiras	
Hórreo seis claros	O Igrexario	
Eira e C.Hórreos		
Hórreo	Xureñás	
Eira e C.Hórreos	Balboa	
Campo de Hórreos	Prado	
Conxunto hórreos		
Hórreo catro claros		
Hórreo dous claros	Ventosa	
Hórreo tres claros		

FONTES E LAVADOIROS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Fonte	Exterior os núcleos	
Mina de auga	Franza	
Fonte lavadoiro	O Penedo	Xuvencos
Fonte	Quintas	
Fonte lavadoiro	Eiravedra	
Fonte lavadoiro	Regueiro	Albarelos
Poza fonte	Fondo de Vila	Astureses
Lavadoiro	Figueroá	
Fonte lavadoiro	Gontelle	Cameixa

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
 ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
 DO 8 DE XULLO DE 2011.
 O SECRETARIO
 JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

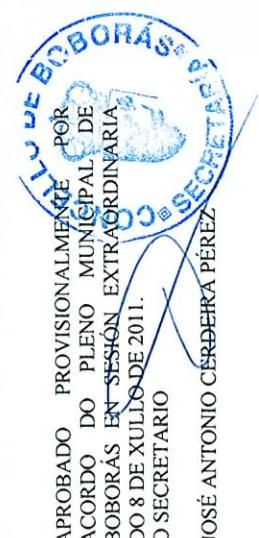
Fonte lavadoiro	Parada	
Fonte lavadoiro	Cardelle	Cardelle
Fonte lavadoiro	Borrraxas	
Fonte lavadoiro	Vilachá	Feas
Fonte lavadoiro	Laxas	Laxas
Fonte lavadoiro	Paradela	Moldes
Fonte lavadoiro	Moreiras	
Fonte de mina		
Fonte lavadoiro	Fonte Moreiras	Moreiras
Fonte lavadoiro	Gabian	
Fonte lavadoiro	Vecoña de Enriba	
Fonte lavadoiro	Balboa	
Fonte lavadoiro	Ventosa	Xurenzás

*XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicións e nos
termos establecidos pola Orde do Consello de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas*

Elemento	Núcleo	Parroquia
Pazo da Almuzara	A Almuzara	Xuvencos
Pazo de Correlo	Cameixa	Cameixa
Casa Grande de Mato	Granxa	
Pazo de Laxas	Laxas	Laxas
Casa con brasón		
Pazo de Antón Losada		
Pazo dos Tizón	Moldes	Moldes
Pazo da Encomenda		
Casa de Arriba		
Pazo dos Cervela		
Pazo de Dona Elisa		
Casa do Palenque		
Pazo do médico		
Pazo dos Feijoo	A Vila	
Casa solariega	Porto Pereiras	Xendive
Pazo de Munín	Prado	Xurenzás

CASAS TRADICIONAIS E ADEGAS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Casa con canzorros	Boborás	Xuvencos
Antiga cárcere	Distriz	
Granxa de Salón	Salón	
Adegas de San Andrés		
Casa xunto a estrada	San Andrés	Albarellos
Agrupación de Adegas	O Sur de Valdesenda	
Casa grande	Astureses	
Casa dos Frades	Batallás- Carballiño	
Casa Grande de Xoane	Xoane	
Casas Tradicionais	A Teixeira	Brúes
Casa fachada con arco	Figueroá	
Casa grande	Gontelle	
Adegas de Parada	Parada	Cameixa
Casa con canzorros		
Casa popular		
Casa grande	Feás	Feás
Casa con canzorros	Liñariños	Laxas

Casa grande		
Adega de Moldes	Moldes	
Granxa de Paradela	Paradela	
Adega de A Vila	A Vila	Pazos de Arenteiro
Casa con canzorros	Nogueira	Xendive
Casas tradicionais		
Casa tradicional	Xurenzás	
Casa con canzorros	Balboa	
Casa con canzorros		Xurenzás
Casa con canzorros		Xurenzás
Casa con canzorros		Xurenzás

POMBAIS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Pombal	Eiravedra	Albarelos
Pombal	Asturases	Asturases
Pombal	José Cameixa	Cameixa
Pombal	A Granxa	Feas
Pombal	Feas	Feas
Pombal	Vecoña de Abaixo	Moreiras
Pombal	Porto Pereiras	Xendive

FORNOS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Forno	A Seara	Albarelos
Forno	Cameixa	Cameixa
Forno	Moreiras	Moreiras

MUÍÑOS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Muíño no río Pedriña	Exterior os núcleos	Asturases
Muíño no río Víñao	San Bartolomeu	Cameixa
Muíño de San Mamede	Moldes	Moldes
Muíño 1 da Carauquela	Pazos de Arenteiro	Pazos de Arenteiro
Muíño 2		
Muíño no río Víñao	Ponte Nova	Xurenzás

PONTES

Elemento	Núcleo	Parroquia
Ponte Peonil	Salón	Albarelos

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
 ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
 BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
 DO 8 DE XULIO DE 2011.
 O SECRETARIO
 JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Ponte Vella	O sur da Ponte Vella	Brúes
Ponte de Parada	Parada	Cameixa
Ponte no río Arenteiro	Ponteriza- Carballiño	Moldes
Ponte do Castro	Exterior os núcleos	
Ponte medieval no río Arenteiro		
Ponte da Cruz no río Avia	Exterior os núcleos	Pazos de Arenteiro
Ponte do Avia ou de Acceso		
Ponte Bubela	Antes do núcleo de Pereiras	Xendive
Ponte de Balboa	Antes do núcleo de Balboa	Xurenzás

NÚCLEOS SINGULARES

Elemento	Núcleo	Parroquia
Núcleo Singular	Astureses	Astureses
Núcleo Singular	Cameixa	Cameixa
Núcleo Singular	San Bartolomeu	
Núcleo Singular	Borrazas	Feas
Núcleo Conxunto Histórico Artístico	Pazos de Arenteiro	Pazos de Arenteiro
Núcleo Singular	Pereiras	Xendive
Núcleo Singular	Ventosa	Xurenzás

OUTROS

Elemento	Núcleo	Parroquia
Muro do Pazo	A Almuzara	Xuvencos
Columna de pedra	O norte de A Seara	Albarellos
O Cuberto e Antiga Escola	Moldes	Moldes
A Carballeira		
Camiño medieval	Exterior os núcleos	Pazos de Arenteiro
Mesa dos Bispos	Exterior os Núcleos, nas Antas	Regueiro

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.5.- Análise das previsións sobre actuacións programadas por organismos públicos ou privados

No termo municipal de Boborás tense previsto varias actuacións de carácter tanto público como privado.

Por un lado trataríase dunha pequena área de reserva para un posible desenrolo Industrial ou para parque empresarial, e xa se establece no planeamento reservando unha superficie, en conexión directa coa vía principal do concello, a N-541, e limítrofe o núcleo de Almuzara.

Esta previsión de reserva de solo industrial faise con vistas a unha necesidade deste solo no concello, de xeito que podan asentarse as actividades que cumpren coa prestación de servizos o propio Concello, nese mesmo tempo creando desta maneira novos postos de traballo, apoioando o crecemento ou, polo menos fixando a poboación.

Por outro lado no referente ás comunicacións entre os núcleos e entidades de poboación existentes no municipio, perfíllase unha mellora da rede de estradas dá Deputación e Municipais que se estenden pola práctica totalidade do territorio.

Mais no que respecta as dotacións, nun primeiro lugar farase o desenrolo dun sector de solo urbanizable para vivendas de protección oficial, un parque arborado e un area dotacional.

Xa por ultimo faremos unha gran reserva de solo nas inmediacións da capitalidade, para dedicar as necesidades dotacionais do Concello. Neste solo programase, a mais de crear unha zona verde de parque natural, tamén a dotación municipal dun cementerio, entre outras que o transcorrer do tempo sexan necesarias.

Por ser este un concello con certa perspectiva de crecemento nun futuro cercan, por apoio do turismo rural polos seus núcleos medievais e pola cultura do viño e as adegas, protéxense e exponse cara a dita posibilidade as areas de solo rústico con interese e varios núcleos que permitan por medio de futuros planes especiais a súa recuperación e o seu desenrolo sostido e controlado, como xa se fixo na actualidade con Pazos de Arenteiro.

1.6.- Estado actual das instalacións urbanas, e estudio da súa capacidade e demanda.

Pode considerarse o suministro de enerxía eléctrica satisfactorio, servíndose dos distintos transformadores que Unión Fenosa ten espallados por todo o Concello. Tamén temos que sinalar que de Suroeste a Noroeste, cruzan o Concello, unha liña de alta tensión e o Sur do municipio unha centro hidroeléctrica.

Existe rede de alumeadoo publico con carácter xeral en tódolos núcleos poboacionais.

As redes de abastecemento y saneamento no conxunto dos núcleos de Boborás son de titularidade municipal, sendo realizada ben con cargo os presupostos municipais, ben na virtude dos plans provinciais de obras e servizos da excellentísima deputación provincial de Ourense.

A rede de saneamento atopámola completamente desenvolvida na meirande parte dos núcleos rurais delimitados e senón atópanse en execución. A depuración realizase por medio de fossas sépticas na práctica totalidade dos núcleos, e mediante tratamento primario con 3 depuradoras, 2 de balsa, (Xuvencos e Brues) e unha compacta (Feas).

No referente a captación da auga, a maioría dos núcleos necollen o caudal dos múltiples mananciais circundantes. Polo tanto a rede de abastecemento atopámola en tódolos núcleos e as posibles melloras atópanse en execución.

Coa mesma temos a recollida de lixo e resto de servizos ou instalacións.

1.7.- Estado actual da rede viaria

De acordo co estudio realizado a rede viaria constituíu a principal estrutura de conexión entre entidades, xa que todos os núcleos de poboación existentes se atopan integrados nela, sendo a principal vía de comunicación de paso polo concello a N-541. Dita vía sae da capitalidade provincial de Ourense, e tras pasar por Carbaliño e polo noso concello segue cara a Beariz, e atravesa a provincia de Pontevedra ata a mesma capitalidade provincial.

As vías OUR-CV-P-4 e OUR-CV-305 son de carácter provincial, que saen da principal, na actualidade nacional, sendo o eixo de comunicación do concello co resto da provincia, e o resto das localidades interiores, son as que pon en conexión e en relación os principais núcleos do concello.

Por outra banda, normalmente a tendencia edificatoria e o conseguinte desenvolvemento das entidades de poboación, acostuma estar ligado as principais vías de comunicación e neste senso varios núcleos do concello polos que pasa a devandita estrada se apoian para seu crecemento na mesma.

Os demais núcleos e entidades de poboación existentes no termo municipal se apoian nas estradas da rede secundaria da deputación e municipais.

Así o sistema xeral da rede viaria actual estará integrado por:

a) Vías de rango supra municipal: cun trazado que sae a partir de Ourense, e como xa comentamos comunica o municipio co exterior:

- Estrada Nacional N-541 vai dende Ponteriza o núcleo de Almuzara e pasa por Brues e As Antas prolongándose xa fora do municipio no concello de Beariz saíndo cara Pontevedra.
- Estrada Autonómica OU-214, estrada secundaria que a altura do pobo de a Almuzara sae cara a estación de Boborás, sen ter continuidade.
- Estrada Autonómica OU-164, esta estrada tamén da rede secundaria, sae da N-525 pasa por a Fonte de Fumaces para saír de novo a estrada N-525.
- Estrada Provincial OUR-CV-P-4 vai dende o núcleo de Brues na parroquia do mesmo nome cara Feas e remata xa fora do municipio no núcleo de Beariz.
- Estrada Provincial OUR-CV-305 vai dende o núcleo de A Almuzara e une este con Boborás dentro da parroquia de Santa María de Xuvencos e percorre ata o sur do concello, e sae cara Leiro.

b) Vías de relación cun trazado que discorre polo interior do municipio e completa a partir dás anteriores as relacións entre todos os núcleos e entidades de poboación entre si, así como as comunicacións destes coas áreas naturais e de cultivo. Esta rede está integrada polas vías Municipais.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE JULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

c) Sistema xeral viario interurbano: complementa a nivel de núcleos coas vías existentes nos distintos núcleos do municipio.

As estradas locais están asfaltadas presentando importantes deficiencias no seu trazado, firme e capacidade.

Dada a situación dos asentamentos sobre as estradas deu a estes no seu paso polos barrios, o carácter de vías urbanas e o seu tratamento como tales.

d) Por último no que se refire o sistema xeral viario temos o de comunicacíons camiños de ferro, que consiste na vía férrea Ourense-Santiago, coa súa estación a altura do pobo da “Almuzara”.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.8.- Inventario dos espazos libres e equipamentos existentes

No núcleo da capitalidade localízanse como equipamentos: un centro de saúde, unha farmacia, a casa consistorial, centro multiusos, colexio público e polideportivo.

A estrutura xeral está integrada polos elementos determinantes do desenvolvemento rural e en particular polos sistemas xerais de comunicación, de espazos libres destinados a parques e zonas verdes públicas, que segundo establece o artigo 47 da L.O.U.G., estas zonas non serán inferiores a 15 m por cada 100 m de edificabilidade de uso residencial.

En Boborás integran os sistemas xerais de zonas verdes unha superficie existente xa de 32.366 m² e locais de 7.100 m² (estas non contaran na xustificación), delimitada nos planos de ordenación e identificadas como Sistema Xeral e Local de Zonas Verdes.

No referido o conxunto dos espazos destinados a equipamentos xerais de titularidade pública, segundo establece o artigo 47 da L.O.U.G., estas zonas non serán inferiores a 5 m por cada 100 m de edificabilidade de uso residencial, que se reparten nos seguintes usos:

a) Equipamento Educativo

O municipio de Boborás conta con un centro escolar ou colexio con 6.945 m², polo que semella suficiente con elo pra cubri-las necesidades escolares para dar cobertura de ensino no municipio.

b) Equipamento Sanitario - Asistencial

O equipamento sanitario - asistencial do municipio centralízase no núcleo da capital de Boborás cun centro de saúde e farmacia.. Este tipo de equipamento considerase suficiente, xa que a superficie destinada a este equipamento é de 180 m².

c) Equipamento Deportivo

Comprende as instalacións destinadas a práctica e ensino da cultura física. O equipamento deportivo do municipio compónse dun campo de fútbol municipal e polideportivo emprazado o norte da capitalidade, próximo o núcleo. Tamén dispón de tres campos de fútbol e un área deportiva espallados polo resto da superficie do concello. A superficie destinada a este equipamento xeral é de 11.750 m².

d) Equipamento Socio - Cultural

O equipamento Socio - Cultural do municipio está integrado polos locais sociais existentes no medio rural e na capitalidade. Ademais podería establecerse na nova zona de equipamentos novos equipamentos deste uso. A súa superficie é de 2.509 m².

e) Equipamento Relixioso

A superficie destinada a equipamento relixioso non se ten en conta con carácter xeral, senón mais ben a nivel local tendo en conta o conxunto de igrexas e

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XUILLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

cemiterios sitos en cada unha das parroquias, e que en suma son 15 igrexas, 15 capelas e 15 cemiterios, a súa superficie é de 18.302 m².

f) Equipamento Administrativo

O equipamento administrativo centralízase no núcleo principal e estaría principalmente conformado pola Casa do Concello, sendo a súa superficie de 417 m².

g) Equipamento Hoteleiro ou mellor de Aloxamentos de Aldea Turística.

O equipamento de Aloxamentos de Aldea Turística centralízase no núcleo de Pazos de Arenteiro e estaría principalmente conformado polas seis casa adquiridas e rehabilitadas polo concello, así como o Pazo da Encomenda ou antiga reitoral, cedida e alugada por 50 anos, o que fai no total unha superficie de 2.276 m². Con carácter privado temos en conta o Pazo da Almuñaza agora convertido en casa rural.

Así no seguinte cadro plantexamos a súa clasificación por usos, e damos a súa ocupación superficial e a súa titularidade actual.

SISTEMAS XERAIS EXISTENTES			
Referencia	Denominación	Superficie m2	Titularidade
Administrativo			
	Parroquia de Xuvencos (Sta.María)		
Ad,g-01	Concello (Boborás)	417	pública
Educativo			
	Parroquia de Xuvencos (Sta.María)		
Ed,g-01	Colexio (Boborás)	6.945	pública
Sanitario			
	Parroquia de Xuvencos (Sta.María)		
Sa,g-01	Centro de saúde (Boborás)	120	pública
Zona Verde			
	Parroquia de Astureses (San Xulián)		
Zv,g-01	Zona verde (Illada) xunto capela a Saleta	32.366	pública
Deportivo			
	Parroquia de Xuvencos (Sta.María)		
De,g-01	Campo de Fútbol Boborás)	11.750	pública
Aloxamentos en Aldea Turística			
	Parroquia de Pazos de Arenteiro (San Salvador)		
Aat.g.-01	Pazo da Encomenda (Pazos de Arenteiro)	922	pública
Aat.g.-02	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	328	pública
Aat.g.-03	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	268	pública
Aat.g.-04	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	176	pública
Aat.g.-05	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	228	pública
Aat.g.-06	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	174	pública
Aat.g.-07	Aloxamentos (Pazos de Arenteiro)	180	pública

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

SISTEMAS XERAIS DE NOVA CREACION			
Referencia	Denominación	Superficie m2	Titularidade
Zonas Verdes			
Parroquia de Xuvencos (Sta. María)			
Zv.g.nc-01	Parque (Boborás)	82.858	pública
Dotacións Publicas			
Parroquia de Xuvencos (Sta. María)			
Dot.g.nc-01	Futuras dotacións (Boborás)	49.165	pública
Dot.g.nc-02	Cemiterio e Velatorio Municipal (Boborás)	10.037	pública

SISTEMAS LOCAIS EXISTENTES			
Referencia	Denominación	Superficie m2	Titularidade
Relixiosas			
Parroquia de Xuvencos (Sta. María)			
Re-01	Igrexa de Santa María e cemiterio (Irexario)	2.005	privada
Re-02	Capela San Antonio (Boborás)	90	privada
Parroquia de Albarellos (San Miguel)			
Re-03	Igrexa de San Miguel e cemiterio (Irexario)	1.641	privada
Re-04	Capela de San Lorenzo (Paredes)	64	privada
Re-05	Capela de Santa Lucía (Salón)	69	privada
Re-06	Capela de San Andrés (San Andrés)	131	privada
Re-07	Capela de A Concepción (Sobredo)	59	privada
Parroquia de Astureses (San Xulián)			
Re-08	Igrexa de San Xulián e cemiterio (Astureses)	646	privada
Re-09	Capela (Astureses)	61	privada
Re-10	Capela da Virxen da Saleta (A Saleta)	219	privada
Parroquia de Brues (San Pedro Félix)			
Re-11	Igrexa de San Pedro Felix e cemiterio (Brues)	1.159	privada
Parroquia de Cameixa (San Martiño)			
Re-12	Igrexa de San Martiño e cemiterio (Morouzón)	2.630	privada
Ce-01	Cemiterio (Morouzón)	1.535	privada
Re-13	Capela da Virxe das Neves (Parada)	37	privada
Re-14	Capela de San Bartolomeu (San Bartolomeu)	245	privada
Parroquia de Cardelle (San Silvestre)			
Re-15	Igrexa de San Silvestre e cemiterio (Cardelle)	370	privada
Parroquia de Feas (San Antón)			
Re-16	Igrexa de San Antón e cemiterio (Feas)	722	privada
Parroquia de Laxas (San Xoán)			
Re-17	Igrexa de San Xoán e cemiterio (Laxas)	988	privada
Re-18	Capela de San Pantaleón (Laxas)	101	privada
Parroquia de Moldes (San Mamede)			
Re-19	Igrexa de San Mamede e cemiterio (Moldes)	535	privada
Re-20	Igrexa de San Benito (Moldes)	1.005	privada
Parroquia de Moreiras (Sta. Mariña)			
Re-21	Igrexa de Santa Mariña e cemiterio (Moreiras)	930	privada
Re-22	Capela de Sta M ^a Madalena (Vecoña de Arriba)	96	privada
Ce-02	Cemiterio (Vecoña de Arriba)	635	privada

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

	Parroquia de Pazos de Arenteiro (San Salvador)		
Re-23	Igrexa de San Salvador (Pazos de Arenteiro)	285	privada
Ce-03	Cemiterio (Pazos de Arenteiro)	422	privada
Re-24	Capela de San Roque (A Vila)	41	privada
	Parroquia de Regueiro (San Pedro)		
Re-25	Igrexa de San Pedro e cemiterio (Regueiro)	1.777	privada
	Parroquia de Xendive (San Mamede)		
Re-26	Igrexa de San Mamede cemiterio (Xendive)	856	privada
	Parroquia de Xurenzas (San Pedro)		
Re-27	Igrexa de San Pedro e cemiterio (Igrexario)	749	privada
Asistencial			
	Parroquia de Brues (San Pedro Félix)		
As-01	Residencia de ancianos (A Fontela)	572	privada
Infraestruturas			
	Parroquia de Xuvenecos (Sta. María)		
If-01	Fonte (O Penedo)		pública
If-02	Fonte e Lavadoiro (O Penedo)		pública
If-03	Fonte (Quintas)		pública
If-04	Fonte e Lavadoiro (Rodas)		pública
If-05	Fonte e Lavadoiro (Sante)		pública
If-06	Fonte e Lavadoiro (A Xestrela)		pública
	Parroquia de Albarrelos (San Miguel)		
If-07	Fonte (Distriz)		pública
If-08	Fonte e Lavadoiro (Distriz)		pública
If-09	Fonte Lavadoiro (Eiravedra)		pública
If-10	Fonte Lavadoiro (Regueiro)		pública
If-11	Fonte (Saa)		pública
If-12	Fonte (Salón)		pública
If-13	Fonte e Lavadoiro (Salón)		pública
If-14	Fonte e Lavadoiro (San Andrés)		pública
If-15	Fonte (Sobredo)		pública
	Parroquia de Astureses (San Xulián)		
If-16	Fonte – Lavadoiro (Astureses)		pública
If-17	Fonte (Batallas)		pública
If-18	Fonte – Lavadoiro (Batallas)		pública
If-19	Fonte – Lavadoiro (Eixan)		pública
If-20	Fonte (Fondo de Vila)		pública
	Parroquia de Brues (San Pedro Félix)		
If-21	Depósito auga (Brues)		pública
If-22	Fonte e Lavadoiro (Brues)		pública
If-23	Fonte e Lavadoiro (Barro)		pública
If-24	Fonte (A Fontela)		pública
If-25	Fonte (O Souto)		pública
	Parroquia de Cameixa (San Martiño)		
If-26	Fonte lavadoiro (Cameixa)		pública
If-27	Fonte e Lavadoiro (Figueiroa)		pública
If-28	Fonte e Lavadoiro (Mouruzón)		pública
If-29	Fonte e Lavadoiro (Gontelle)		pública
If-30	Fonte e Lavadoiro (Parada)		pública
If-31	Fonte e Lavadoiro (Parada)		pública
If-32	Fonte (Salceda)		pública

lf-33	Fonte (San Bartolomeu)		pública
lf-34	Fonte (San Bartolomeu)		pública
lf-35	Fonte e Lavadoiro (San Bartolomeu)		pública
lf-36	Fonte (San Bartolomeu)		pública
	Parroquia de Cardelle (San Silvestre)		
lf-37	Fonte e Lavadoiro (Cardelle)		pública
	Parroquia de Feas (San Antón)		
lf-38	Fonte e Lavadoiro (Feas)		pública
lf-39	Fonte e Lavadoiro (Feas)		pública
lf-40	Fonte e Lavadoiro (O Curro)		pública
lf-41	Fonte (A Vesada)		pública
lf-42	Fonte e Lavadoiro (Borrazas)		pública
lf-43	Fonte e Lavadoiro (Fenteira)		pública
lf-44	Fonte e Lavadoiro (Vilacha)		pública
	Parroquia de Laxas (San Xoán)		
lf-45	Fonte e Lavadoiro (Laxas)		pública
lf-46	Fonte e Lavadoiro (Liñariños)		pública
	Parroquia de Moldes (San Mamede)		
lf-47	Ponte (Moldes)		pública
lf-48	Ponte e Lavadoiro (Moldes)		pública
lf-49	Fonte e Lavadoiro (Paradela)		pública
lf-50	Lavadoiro (Valiñas)		pública
lf-51	Fonte e Lavadoiro (Groba)		pública
lf-52	Ponte (Laxa)		pública
lf-53	Fonte (Miandreiras)		pública
lf-54	Fonte e Lavadoiro (Nonas)		pública
lf-55	Fonte (Ponteriza)		pública
	Parroquia de Moreiras (Sta. Mariña)		
lf-56	Fonte e Lavadoiro (Moreiras)		pública
lf-57	Fonte e Lavadoiro (Fonte Moreiras)		pública
lf-58	Fonte e Lavadoiro (Gabian)		pública
lf-59	Depósito (Gabian)		pública
lf-60	Fonte e Lavadoiro (Vecoña de Abaixo)		pública
lf-61	Fonte e Lavadoiro (Vecoña de Arriba)		pública
	Parroquia de Pazos de Arenteiro (San Salvador)		
lf-62	Fonte e Lavadoiro (Requeixo)		pública
lf-63	Fonte (A Vila)		pública
	Parroquia de Regueiro (San Pedro)		
lf-64	Fonte e Lavadoiro (Regueiro)		pública
lf-65	Fonte e Lavadoiro (Regueiro)		pública
lf-66	Fonte e Lavadoiro (Sonelle)		pública
	Parroquia de Xendive (San Mamede)		
lf-67	Fonte (Xendive)		pública
lf-68	Fonte e Lavadoiro (Xendive)		pública
lf-69	Fonte e Lavadoiro (Xendive)		pública
lf-70	Fonte e Lavadoiro (Nogueira)		pública
lf-71	Fonte e Lavadoiro (Meixe)		pública
lf-72	Fonte e Lavadoiro (Pereiras)		pública
lf-73	Fonte e Lavadoiro (Porta Pereiras)		pública
	Parroquia de Xurenzas (San Pedro)		
lf-74	Lavadoiro (O Igrexario)		pública

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

If-75	Fonte e Lavadoiro (Balboa)		pública
If-76	Fonte e Lavadoiro (Xurenzas)		pública
If-77	Fonte e Lavadoiro (Ventosa)		pública
Sociocultural			
Parroquia de Cameixa (San Martiño)			
Sc-01	Centro Social (Cameixa)	220	pública
Sc-02	Centro Social (Cameixa)	3.662	pública
Parroquia de Cardelle (San Silvestre)			
Sc-03	Centro social (Cardelle)	121	pública
Parroquia de Feas (San Antón)			
Sc-04	Centro social (A Vesada)	90	pública
Parroquia de Moldes (San Mamede)			
Sc-05	Centro social (Moldes)	1.286	pública
Parroquia de Regueiro (San Pedro)			
Sc-06	Centro Social (Regueiro)	708	pública
Parroquia de Xendive (San Mamede)			
Sc-07	Centro Social (Xendive)	304	pública
Deportivo			
Parroquia de Feas (San Antón)			
De-01	Pista deportiva (A Vesada)	1.051	pública
De-02	Campo de fútbol (Vilachá)	6.732	pública
Parroquia de Xendive (San Mamede)			
De-03	Área deportiva (Xendive)	6.522	pública
Zonas Verdes			
Parroquia de Xuvencos (Sta. María)			
Zv-01	Zona Verde (Rodas)	4.697	pública
Parroquia de Albarellos (San Miguel)			
Zv-02	Campo da Festa (Saa)	3.824	pública
Zv-03	Zona Verde (Paredes)	3.580	pública
Parroquia de Astureses (San Xulián)			
Zv-04	Zona recreativa (Fondo de vila)	4.852	pública
Parroquia de Feas (San Antón)			
Zv-05	Zona verde Área recreativa (A Vesada)	5.658	pública
Zv-06	Zona verde (Fenteira)	778	pública
Parroquia de Laxas (San Xoán)			
Zv-07	Zona verde Campo da festa (Laxas)	3.346	pública
Parroquia de Moldes (San Mamede)			
Zv-08	Zona verde Campo da festa (Moldes)	16.327	pública
Parroquia de Moreiras (Sta. Mariña)			
Zv-09	Zona verde (Gabián)	820	pública
Zv-10	Zona verde (Vecoña de Arriba)	6.782	pública
Parroquia de Regueiro (San Pedro)			
Zv-11	Zona verde (Regueiro)	7.785	pública
Zv-12	Zona verde (Regueiro)	7.260	pública
Zv-13	Zona verde (Regueiro)	2.818	pública
Zv-14	Zona verde (Sonelle)	4.674	pública
Parroquia de Xurenzas (San Pedro)			
Zv-15	Área recreativa (Xurenzas)	3.000	pública

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.9.- Estado e características das edificacións no solo de núcleo.

No que se refire a clasificación dó solo neste concello, consideraremos en tódolos asentamentos como solo de núcleo rural.

Segundo as directrices pra a ordenación urbanística nos municipios galegos, podemos definir a tipoloxía edificatoria en certas partes como a propia da edificación agrupada. Nesta tipoloxía permítese adapta-la edificación as características da zona autorizándose adosarse a edificación a calquera lindero da parcela, se ben Boborás realizase predominantemente o lindero do eixo que conforma a estrutura morfolóxica do núcleo, o cal da a fachada principal.

A superficie da parcela polo menos de 150 m², sendo a súa ocupación preto dos 100 metros, cumia edificación de baixo mais un e mais baixo cuberta, o que representa unha edificación de 200 m²/vivenda.

No referente á estrutura tipolóxica da edificación, dicir que a mesma desenvólvese de feito en dúas cruxías, sen patios interiores, recibindo as estancias iluminación e ventilación directa dende o exterior. Se atopamos dependencias interiores, quedan sen iluminar, ventilándose no caso das baños polas chemineas tipo shunt, que non son nada frecuentes.

Na planta baixa establecése os comercios o mailo almacén dos aperos de labranza, deixando a planta superior á vivenda, onde os dormitorios habitualmente desarrolanse na 2ª cruxía e as estancias na 1^a. dita tipoloxía primitiva alterase cando a planta baixa tamén destinase a vivenda, permanecendo os dormitorios na primeira planta que ocupan na súa totalidade e o resto das dependencias domésticas na planta baixa que é a do acceso.

A cimentación realizase por zanxa corrida baixo os muros de carga e polas zapatas no caso dos pilares. A estrutura portante dos edificios faise por muros de carga nas fachadas anterior e posterior con pilares ou muro de carga no pórtico intermedio.

Son sempre sistemas estruturais sinxelos, propios da auto construcción, sen grandes ocos, nin voos e sen solucións esveltas.

A altura da edificación como xa se dixera e de baixo mais unha planta. As cubertas, sempre inclinadas, construíronse para permitilo uso do baixo cuberta, sendo o material de cubrición de tella cerámica e nalgún caso de pizarra. O material empregado é a pedra. Dita pedra é empregada como sistema portante nos muros de carga nas edificacións mais antergas, sendo de formigón os pilares de edificacións mais recentes.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1.10.- Estudio descriptivo e identificativo da malla viaria existente

Segundo os artigos 13 e 14 dá lei 9/2002 dá L.O.U.G. coas modificacións derivadas da lei 15/2004, do 29 de Decembro, delimitaremos o núcleo principal de Boborás como solo de núcleo rural.

Formalmente teríamos que dicir que polo que deducimos da morfoloxía que presenta o núcleo de Boborás, é fácil pensar que o mesmo conformouse co crecemento dun núcleo tradicional que foi espallándose cara o da Almuzara.

O medio natural, o non presentar grandes barreiras permitiu un crecemento paulatino sen levar a obriga dunha colmatación nalgún punto.

Polo tanto a morfoloxía foi debida as apetencias da poboación sobre a ocupación do solo, na búsqueda dunha fácil comunicación co eixo e os camiños. Na actualidade mantense a tendencia da formación natural, e concentráronse no espazo intermedio das areas tradicionais do lado este do núcleo, e os futuros equipamentos municipais no norte.

Xa na actualidade o crecemento semella estabilizado apoiado na propia demanda da poboación xa estabilizada, ainda que por outra banda atopamos unha gran cantidade de edificación recente pertencente na maioría dos casos a unha poboación residente no concello pero non de maneira estable, e isto é o que nos referimos como un incremento de poboación e edificación de 2ª residencia.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

2.- DESCRICIÓN DA ORDENACIÓN

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

2.1.- Exposición descriptiva dos obxectivos e criterios do plan

2.1.1.- Obxectivos Xerais, Alternativas y Propostas de Ordenación

Partindo da problemática urbanística detectada a través dos estudos e análise efectuados na información urbanística e no estudio sobre o Medio Rural e a análise do modelo de asentamento da poboación, e en concordancia coas directrices establecidas pola corporación municipal no marco da súa política urbanística, neste apartado perfilanse os obxectivos xerais de ordenación que se pretende para o municipio de Boborás.

De acordo con estas consideracións a ordenación que se propón persegue os seguintes obxectivos:

- a) Dotar ao termo municipal de Boborás dun instrumento de planeamento propio que estableza as determinacións básicas de ordenación urbanística, orientadas a establecer as medidas de protección do territorio e da paisaxe, facer posible a actividade edificatoria dentro dos núcleos de poboación sen desnaturalizarse o seu carácter e melloras no seu caso, as condicións de vida nos mesmos a través de plans especiais de mellora do medio rural.
- b) Analizar a estrutura territorial existente proponendo a súa complementación en función das necesidades de medrare as características específicas do territorio e da paisaxe.
- c) Manter e potenciar o actual sistema de asentamento da poboación, tratando de favorecer o desenvolvemento e a consolidación dos núcleos fronte á diseminación indiscriminada da poboación por todo o territorio.
- d) Con relación ao núcleo da capitalidade do municipio, é obxectivo primordial deste planeamento dotalo dunhas ordenanzas que permitan controlar a súa medra e potenciar os seus valores ambientais e urbanísticos.
- e) Preservar da ocupación indiscriminada pola edificación as áreas destinadas a usos agrícolas e forestais.

Defender as características xerais da paisaxe, así como as áreas singulares e de interese existentes no municipio, preservando do crecemento residencial e da invasión por outros usos que puideran degradar os valores, os espazos naturais, as masas forestais, o sistema hidrográfico, as áreas de interese paisaxístico e os xacementos arqueolóxicos, entre os que terá especial relevancia o ámbito do núcleo de Pazos de Arenteiro que se inclúe na ordenanza de núcleos de interese para realizar unha actuación de protección, xa que o mesmo foi declarado conxunto histórico.

Por mais, terá especial atención a protección dos B.I.C.S incluídos no area municipal, como son: as igrexas de San Xulián de Astureses, a de San Mamede de Moldes, o muíño de San Mamede e o núcleo de Pazos de Arenteiro como conxunto histórico.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2013
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Os obxectivos sobre os asentamentos e núcleos de poboación constitúen a base principal do presente planeamento, incluíndo planos e ordenanzas para cada unha das posíbeis situacions.

2.1.2.- Estrutura Xeral e Orgánica do Territorio

A estrutura xeral e orgánica do territorio está integrada polos seguintes sistemas:

- Sistema Xeral de Comunicacións
- Sistema Xeral de Espazos Libres e Zonas Verdes
- Sistema Xeral de Infraestruturas de Servizos
- Asentamentos poboacionais

O sistema xeral de comunicacions basease na rede viaria actual que estarán integrada por:

a) Vías de rango supra municipal: cun trazado que sae a partir de Ourense, e como xa comentamos o comunican cos núcleos importantes:

- *Estrada Nacional N-541* vai dende Ponteriza o núcleo de A Almuzara e cara a As Antas prolongándose xa fora do municipio no concello de Beariz ata saír da provincia de Ourense cara a de Pontevedra.
- *Estrada Autonómica OU-214.*
- *Estrada Autonómica OU-164.*
- *Vías Provinciais* que nacendo ou rematando no interior do concello unen os núcleos principais mais cercan e fan directamente de arterias principais:

Estrada Provincial OUR-CV-P-4 vai dende o núcleo de Brues na parroquia do mesmo nome cara Feas e remata xa fora do municipio no núcleo de Beariz.

Estrada Provincial OUR-CV-305 vai dende o núcleo de A Almuzara a Boborás e percorre o sur do concello, ata que sae cara Leiro.

- *Vía férrea Ourense - Santiago*

b) Vías de relación

O trazado destas estradas discorre polo interior dó municipio e completan a partir das estradas de rango supra municipal citadas anteriormente, as relacións entre tódolos núcleos e entidades de poboación entre si, así como as comunicacions destes coas áreas naturais e de cultivo. Esta rede está integrada polas vías dá Deputación e Municipais.

c) Vías interiores en núcleo

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2010
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

O sistema xeral viario interurbano se complementa a nivel de núcleos coas vías existentes nos distintos núcleos do municipio.

d) Futuras Vías de Comunicación

As únicas vías de comunicación que se propoñen como sistema xeral son as conexións aos solos urbanizables, cos que garante o seu funcionamento.

O sistema xeral de espazos libres e zonas verdes debe permitir cubrir os estándares mínimos esixidos pola Lei. Para iso a ordenación parte de respectar tódolos espazos libres e verdes públicos existentes, os cales son suficientes para cubrir o estándar dada Lei ($15m^2/100 m$ de edificabilidade en uso residencial).

Unha parte das superficies de espazos libres e zonas verdes localízanse no núcleo principal de Boborás, aínda que a maior área que se propon de zona verde do concello e de nova creación, situase o carón do núcleo de Boborás, cercan o núcleo da capitalidade, como apoio e cumplimentación do planeamento. Estas complementánsen coas áreas recreativas, campos de festas e eiras existentes no medio rural.

Na actualidade a superficie destinada a espazos libres e zonas verdes no concello de Boborás é de $32.366 m^2$ e o Oeste e cercan o núcleo da capitalidade plantésaxe un espazo verde de nova creación pra desenrollo dun parque público de $82.858 m^2$ ademais das de cesión obligatoria seguindo a normativa fixada pola lei no desenrollo dos solos urbanizables.

De igual modo o conxunto de espazos destinados a equipamentos, debe permitir cubrir os déficits actuais e os que resulten da capacidade de ordenación establecida polo Plan Xeral. Para iso o planeamento parte de respectar todos os espazos existentes destinados a dotacións xerais e locais de equipamento, os cales se reparten nos seguintes usos:

a) Equipamento Educativo

Comprende todos os centros existentes no municipio vinculados con actividades formativas ou de ensino, o municipio de Boborás conta con un centro de ESO con unidade infantil, polo que os nenos van o colexió no mesmo municipio, isto fai que non sexa primordial a necesidade de dotacións escolares e ensino no municipio nos próximos anos.

b) Equipamento Sanitario – Asistencial

Comprende o conxunto de edificios e instalacións destinadas a actividades relacionadas coa saúde, como hospitais, clínicas, ambulatorios, centros de saúde, etc.

O equipamento sanitario - asistencial do municipio centralízase no núcleo capital de Boborás por medio dun centro de saúde e a farmacia. Este tipo de equipamento poderíase non considerarse suficiente, cunha superficie destinada a este equipamento de $180 m^2$, polo que seria interesante dotar o concello dun novo centro de saúde.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

c) Equipamento Deportivo

Comprende as instalacións destinadas ao práctico e ensino da cultura física. No concello dispónse dun campo de fútbol próximo o núcleo principal de Boborás e na mesma area un polideportivo. A superficie destinada a este equipamento é de 11.750 m². A maiores teríamos outros tres campos de fútbol e un area deportiva nos distintos núcleos espallados polo concello.

d) Equipamento Socio – Cultural

Comprende o conxunto de edificios e instalacións destinadas ao público con fins culturais asociativos e de relación social, como bibliotecas, salas de conferencias, de xuntanza, etc.

O equipamento Socio-Cultural do municipio está integrado polos locais sociais existentes nos núcleos rurais que suman 2.509 m². Establécese unha reserva de solo de equipamento para este uso en conxunto con outros equipamentos necesarios, nas inmediacións da capitalidade.

e) Equipamento Relixioso

Todas as parroquias do municipio disponen de igrexas parroquiais, e ademais en algunas delas existe unha ou varias capelas. E por outro lado teríamos que incluír neste capítulo tamén os cemiterios ou campósantos. Este equipamento local é de titularidade privada.

A superficie destinada a equipamento relixioso é de 18.302 m²

f) Equipamento Administrativo

Inclúese neste tipo de equipamento os espazos e edificios destinados á Administración Pública. O equipamento administrativo centralízase no núcleo de Boborás, e trátase do edificio do concello, sendo a súa superficie de 417 m².

g) Equipamento Hoteleiro ou mellor de Aloxamentos de Aldea Turística.

O equipamento de Aloxamentos de Aldea Turística centralízase no núcleo de Pazos de Arenteiro e estaría principalmente conformado polas seis casas adquiridas e rehabilitadas polo concello, así como o Pazo da Encomenda ou antiga reitoral, cedida por 50 anos, o que fai no total unha superficie de 2.276 m². Con carácter privado poderíamos ter en conta o Pazo da Almuzara agora convertido en casa rural.

Se temos en conta o feito da cércana do núcleo de Carbaliño e a capacidade hostaleira e hoteleira, mais o que xa se esta a desenvolver en Boborás, vemos que xa temos prazas suficientes para absorbe-lo posible turismo.

h) Completan todo o equipamento existente a reserva de solo que se fai de 59.202 m² para dotar o Concello dun cemiterio municipal e outras dotações que sexan necesarias co discorrer do tempo.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

2.1.3.- Ordenación y clasificación do solo

O Plan establece as seguintes propostas de ordenación:

- * Respecto ás infraestruturas
 - a) Completar a actual estrutura viaria
 - b) Estender as actuais redes de abastecemento e saneamento, de acordo cos desenvolvimentos previstos.
- * Respecto a equipamentos, espazos libres e zonas verdes

Do análise sobre equipamentos, espazos libres e zonas verdes, dedúcese que actualmente o municipio é deficitario en equipamento sanitario e sócio-culturál.

En relación cos espazos libres e zonas verdes, a ordenación trata de delimitar e definir todas as zonas verdes, áreas de recreo e espazos libres existentes, complementándose con un conxunto de dotáns locais ao servizo das distintas áreas que integran o conxunto, que se complementará cos espazos libres, áreas recreativas e campos de festas existentes no medio rural.

- * Respecto do núcleo principal

De acordo cos estudos e análise realizados no municipio de Boborás destaca como núcleo principal a capitalidade do municipio, Boborás. Por conseguinte a ordenación que se profire para este área ou núcleo é a seguinte:

- a) Nun primeiro paso manter unha clasificación de núcleo rural.
- b) Mantense a ordenación das zonas consolidadas pola edificación, xa que unha remodelación en outro sentido, suporía un grande custe social e económico e a rotura dos tecidos que conforman a actual estrutura.
- c) A ordenación trata de conservar as tramas tradicionais que áinda manteñen este carácter. Neste senso Boborás ten os propios asentamentos tradicionais cunha trama rural de rúas e camiños que se potencia a conservación destes ámbitos. Tamén se prantexa o redor ou mais ven na ruta de contacto coa estrada nacional dous sectores de solo urbanizable delimitado, un para dotar o Concello de vivenda protexida e o outro para dotalo dun pequeno parque empresarial.
- d) Do mesmo modo a ordenación que se quere consolidar, é ampliarlo equipamento existente, o cal a excepción do sanitario (por tamaño) e sócio-culturál é suficiente para cubrir as necesidades da poboación.

Tamén dada a necesidade de ampliación dos cemiterios das distintas parroquias proponse unha reserva de solo para a creación dun municipal que resolva a carencia deste servizo e se deixe de alterar os adros das igrexas, con ampliacións continuas.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

* Respecto ao resto do medio rural:

A ordenación que se fai para o resto do medio rural parte do recoñecemento dunha realidade territorial e por conseguinte neste ámbito, que é o de maior extensión do termo municipal, respectase o modelo tradicional de asentamento, configurando por núcleos de poboación de pequeno tamaño en moitos casos conformando outros maiores pola unión dos pequenos a modo de barios. Neste ámbito a ordenación trata de compatibilizar os previsíbeis desenvolvimentos coa salvagarda dos valores e potencialidades existentes.

De acordo con estas consideracións a ordenación que se profire para o Medio Rural parte de diferenciar os seguintes ámbitos:

a) Núcleos Rurais de Poboación

no interior dos perímetros delimitadores dos núcleos rurais a ordenación fomentará o mantemento das súas características rurais tradicionais.

b) Áreas de Interese

Comprende as áreas do territorio que contan con valores ecológicos, medio ambientais, paisaxísticos, de potencial produtivo, etc. A ordenación proposta fomenta a conservación de todos estes espazos de interese.

c) Áreas Aptas para o Desenvolvimento

Comprende os restantes terreos do termo municipal, que por carecer de valores merecedores de protección e de outros condicionantes, resérvanse para a súa futura incorporación ao proceso de desenvolvemento urbanístico.

2.2.- Cadro de superficies de cada clase de solo

CLASE DE SOLO	CATEGORÍAS	SUPERFICIE TOTAL
Solo Urbano	Consolidado	Non se delimita
	Non Consolidado	Non se delimita
Solo de Núcleo Rural	Area tradicional	110,70 Ha.
	Area de Extensión	62,5 Ha
Solo Urbanizable	Delimitado Residencial	2,00 Ha.
	Delimitado Industrial	8,6 Ha.
Solo Rústico	Protección	8.595 Ha.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

2.3.- Capacidad máxima e parcial segundo clase e categoría do solo, da edificabilidade residencial

CLASE DE SOLO	CATEGORÍAS	EDIFICABILIDADE
Solo Urbano	Consolidado	0 m ²
	Non Consolidado	0 m ²
Solo de Núcleo Rural	Edificabilidade segundo resultado de parcelas edificables	462.080 m ²
Solo Urbanizable	Delimitado ou Inmediato	6.000 m ²
Solo Rústico		0 m ²
EDIFICABILIDADE TOTAL		468.080 m²

2.4.- Dotacións urbanísticas

Dotación Urbanística	Tipo de Dotación	Superficie ou nº unidades	Condición	Carácter	Titularidade
Casa do Concello	Administrativa	417 m ² 1 unidades	Dotación xeral	Existente	Publica
Centro de Saúde	Sanidade	180 m ² 1 unidades	Dotación xeral	Existente	Publica
Igrexas, cementerios e capelas	Relixiosa	18.302 m ² 31 unidades	Dotacións locais privada	Existente	Privada
Aloxamentos Aldea Turística	hoteleira	2.276 m ² 7 unidades	Dotación Xerais	Existente	Publica
Centro Social	Lúdico	2.509 m ² 6 unidades	Dotación local	Existente	Publica
Colexio	Educativo	6.945 m ² 1 unidades	Dotación xeral	Existente	Publica
Fútbol y complejo dep.	Deportivo	11.750 m ² 1 unidades	Dotación xeral	Existente	Publica
Zonas Verdes	Lúdico	82.858 m ² 1 unidades	Sistema xeral	Previsto	Publica
Zonas Verdes	Lúdico	32.366 m ² 1 unidades	Sistema xeral	Existente	Publica
Zonas Verdes	Lúdico	70.099 m ² 18 unidades	Sistema local	Existente	Publica
Dotacionais	Varios	59.182 m ² 1 unidades	Dotación xeral	Previsto	Publica
Areas deportivas	Deportivo	11.476 m ² 4 unidades	Dotación local	Existente	Publica

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

3.-XUSTIFICACIÓN DAS DETERMINACIÓNS

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSE ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

3.1.- Congruencia da ordenación cos obxectivos e fins do PXOM

Neste punto mostraremos a congruencia da ordenación cos obxectivos e fins pretendidos polo propio PXOM, ademais da adaptación do plan ás características e complexidade do concello, e requisitos xerais de calidade da ordenación e das medidas de xestión, sempre seguindo o disposto nos artigos 52.2 e 52.3 da L.O.U.G. coas modificacións derivadas da Lei 15/2.004 que din:

52.2: "O contido dos plans xerais de ordenación municipal deberá ser congruente cos fins que neles se determinen e adaptarse ás características e complexidade urbanística do territorio que sexa obxecto da ordenación, garantindo a coordinación dos elementos fundamentais dos respectivos sistemas xerais."

52.3: "Así mesmo, o plan xeral deberá garantir la coherencia interna das determinacións urbanísticas, a viabilidade técnica e económica da ordenación proposta, o equilibrio dos beneficios e cargas derivados do plan a proporcionalidade entre o volume edificable e os espazos libres públicos de cada ámbito de ordenación e a participación da comunidade nas plusvalías xeradas en cada área de reparto."

Polo tanto teríamos que empezar aclarando que na ordenación final obtida para o planeamento, fomos quen de conseguir alcanzar no seu conxunto os obxectivos plantexados tanto no xeral do planeamento e polo tanto do concello, como en aqueles obxectivos de carácter mais puntual que surdiron no desenrolo do estudio e redacción deste planeamento.

Así, entendemos que coas normativas expostas, o concello vese por fin dotado dun instrumento de planeamento propio no que non solo se establecen as determinacións básicas para a súa ordenación urbanística, mantendo a actividade edificadora, senón tamén protexendo o territorio e tódolos elementos e espazos paixasísticos existentes facendo un análise do ámbito rural e do conxunto da superficie do concello.

Ademais, plantexamos as ordenanzas na intención de conseguiren un planeamento que resolvese as dificultades de aplicación da nova lei cara os termos municipais do interior, coa problemática xeral do despoboamento do agro cara as vilas e cidades da comunitade autónoma, e por mais a particular realidade deste concello, cunha grande cantidade de poboación flotante, ou mais ben non recoñecida, dándolle a este concello unha función de segunda residencia.

Por suposto, isto fai que un concello, que como moitos mais de Galicia, atopase nunha situación de tendencia o despoboamento e o deterioro, con unha redución dos distintos núcleos poboacionais, o mesmo tempo convértese nun concello en continuo crecemento, mais no que se refire as novas edificacións, áinda que mellora neste caso con respecto o xeral en relación o tema da recuperación dos núcleos antigos ou mesmo da cantidade de poboación. É por elo tamén que plantexamos unha clara delimitación da expansión dos núcleos rurais, sempre dentro dos termos plantexados pola lei, pero o mesmo tempo mantemos aberta a capacidade importante para o concello e a súa subsistencia de inversión exterior no seu crecemento tanto edificatorio como poboacional.

Por ultimo no referente o núcleo da capitalidade, fixose un certo esforzo cara o control e sobretodo ordenación da súa medra, protexendo e fomentando os seus valores ambientais, de maneira que plantexase unha vía de ordeacion e apertura do seu crecemento cara o núcleo de "A Almuzara" en torno a este. Ademais plantexase: un area de urbanizable

delimitado para uso industrial na zona xa referida anteriormente para unha futura implantación dun parque empresarial, e un sector de solo urbanizable delimitado, para uso residencial o redor do núcleo “Da Almuzara” en terreos municipais onde se proxectan vivendas suxeitas o réxime de protección oficial. Estas actuacións son os desenrollos urbanísticos que se expoñen para o Concello, que a mais dos desenvolvimentos normais nos núcleos son os que se necesitan para conseguir cubrir as necesidades mínimas do Concello, pois estas, como xa xustificamos o inicio da Memoria Xustificativa Complementaria a capacidade máxima residencial para o Concello de Boborás queda en 468.080 m² de edificabilidade nos terreos rurais e 6.000 m² no solo urbanizable, que ven supoñer 1.950 vivendas totais que podería acadar o Concello no ano 2.023.

Como na actualidade contabilízase o redor de 1790 vivendas xa construídas e poderíamos dicir que habitables, o incremento nestes próximos 14 anos sería de 160 vivendas o que suporía unha media de 11 vivendas o ano.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

3.2.- Xustificación da contía e aptitude para desenvolvemento urbanístico no solo urbanizable

No conxunto do municipio plantexanse:

- Un sector independente de solo urbanizable delimitado de uso residencial, o redor e en contacto co núcleo rural da Almuzara, con vistas a dotar o concello de vivendas suxeitas a réxime de protección oficial e de equipamentos.
- Un ámbito de Urbanizable Delimitado de uso industrial.

3.2.1.- No referente os sector de Urbanizable Delimitado residencial, apoian por un lado unha importante mellora do que é a trama ou malla viaria primordialmente polo feito dunha parte de levar integrado o desenrolo ou apertura de vías de 16 metros de sección que a mais de mellorar o enlace do núcleo, completa e apoia a súa homoxeneización, xa que transforma o típico tazado crecemento lineal o longo da ruta principal en acceso nun futuro de trama mais ortogonal e sinxelo con mais de unha vía principal.

Por outra banda, o mesmo sector leva no seu desenrolo as legais obrigas de cesións pra zonas verdes e equipamentos. Por outra banda dálle sentido a delimitación dunha superficie de solo como tal pra conseguir un numero relativamente pequeno de edificaciéns e polo mesmo un desenrolo sostible do crecemento dos concellos rurais xa que a edificabilidade destes sectores e realmente baixa.

Finalmente teremos en conta que áinda que na actualidade a capacidade das instalacións son suficientes, faise no estudio económico do apartado específico unha partida para a mellora da depuradora no caso do desenrolo destes sectores.

3.2.2.- Xa entrando no tema da area de solo Urbanizable Delimitado Industrial, temos en conta por un lado o feito de que a medra lóxica deste concello levara adscrita unha necesidade de o menos un area de implantación de posibles empresas e industrias, e por outra o lóxico apoio pra emprego do mesmo concello limítrofe de Carballiño, dada a súa cércana e o feito de situar o posible parque industrial xunto a vía de comunicación.

Estes terreos aptos para o seu futuro desenrolo, xa que non son merecedores de ningún tipo de protección, plantexanse seguindo os dereitos e obrigas de cesións e limitacións de edificabilidade marcadas nas súas condicións específicas, que farán na súa realización futura unha clara mellora do concello, e mais en concreto no núcleo de A Almuzara, no que co desenvolvemento deste, créase unha zona verde e un solo dotacional.

3.3.- Xustificación da contía e aptitude para desenvolvemento urbanístico no solo de núcleo rural

No referente as delimitacións o planeamento no ámbito dos Núcleos Rurais do concello, ten tres temas claramente diferenciados:

- 3.3.1.- Por unha banda a problemática do recoñecemento inicial da existencia de varios dos asentamentos, os que xa historicamente nos termos dos seus poboadores, os veciños dos mesmos e a maioria dos organismos oficiais cos que se relacionan, coñécense de maneira illada.

Estamos a falar nuns casos de certo desglosamento lóxico do núcleo polinuclear nas súas partes, e certamente en outros o caso contrario.

Esta realidade e a nosa decisión enmarcase dentro dos termos propostos pola Lei 9/2.002 e as modificaciones derivadas da Lei 15/2.004 no artigo 13, xa que ditos Núcleos atópanse cunha consolidación da vivenda por riba do 50 %, teñen o común das instalacións urbanísticas e áinda que non en todos, na maioría dos organismos oficiais xa son recoñecidos.

- 3.3.2.- No referente as delimitacións das areas de solo Tradicional, en todos eles baseámonos no estudo dos mesmos e as súas edificacións, a consolidación e tamén na súa capacidade de crecemento dentro do mesmo entorno, de maneira que seguindo o mesmo artigo antes mencionado fomos quen de marcar ou mais ven delimitar uns ámbitos cun tope máximo de 50 metros dende a ultima edificación e en moitos casos menor, xa que temos en conta que o real crecemento polo reasentamento de poboación nova vai na dirección de segundas residencias con parcelas privadas, e non tanto no senso das rehabilitacións e edificacións en solares pechados e zoas colmatadas.

- 3.3.3.- Finalmente, e seguindo o antes descrito prantexamos delimitacións de areas de Expansión dentro dos 200 metros permitidos pola lei, e nos poucos casos onde superámo-la mesma, é por remata-la cos límites das parcelas, seguindo elementos naturais, e nos menos por ter unha clara diferenza de crecemento en distintas direccións reaxustando e en certa forma compensando un maior crecemento nunha liña e moito menor noutra.

A capacidade real de desenrolo destas delimitacións no concello de Boborás, áinda que dependendo principalmente dos privados, é realmente alta polo retorno de unha boa parte dos seus maiores da emigración, con diñeiro dela e interese tanto na nova edificación como na rehabilitación. A importancia da súa situación xeográfica tanto no turístico ambiental e natural como pola propia explotación dos terreos fértils e dunha alta riqueza na cultura etnolóxica.

3.4.- Estudio comparativo dos estándares resultantes dos PXOM cos da L.O.U.G.

3.4.1.- Edificabilidade máxima por sector no solo urbanizable delimitado (Ar. 46).

No referente a edificabilidade do sector residencial do solo urbanizable delimitado mantemos un nivel de intensidade tomado directamente do artigo 46.4 da L.O.U.G., no que se expón para o solo urbanizable delimitado non contíguo ó solo urbano de $0,3 \text{ m}^2/\text{m}^2$.

3.4.2.- Superficie de sistemas xerais de espazos libres e equipamentos (Ar. 47.1).

Neste tema quedámonos sobrados no límite do plantexado dentro da lei, que dito sexa de paso e un dos aspectos onde vese claramente o erro na súa redacción onde non se tivo en conta a realidade de boa parte dos concellos galegos e mais no interior, e polo tanto ademais do espazo ou zoas verdes xa existente e o mesmo no tema dos equipamentos, faceremos unha gran reserva de solo, para dotacións e zoa verde de parque natural empierzado o noroeste do núcleo rural da capitalidade, dunha extensión de 82.858 m^2 para zona verde e outra de 59.202 m^2 para as dotacións.

Xa entrando en números reais, o reconto final no planeamento danos unha edificabilidade total no urbanizable delimitado de 6.000 m^2 , e no rural de 468.080 m^2 o que fai un total de **474.080 m^2** .

Polo tanto se temos en conta que na lei plantexase por cada 100 m^2 edificables unha reserva de 15 m^2 para zoas verdes e outra de 5 m^2 para equipamentos, no noso caso necesitariamos 71.112 m^2 de zoas verdes e 23.704 m^2 de superficie para equipamentos públicos.

Xa feito o calculo do existente na actualidade, nos atopamos con 32.366 m^2 de zoas verdes xerais e 35.711 m^2 de superficie para equipamentos públicos, tendo en conta as esixencias da Lei resérvanse 82.858 m^2 de zona verde e 59.200 m^2 de terreos equipamentais, quedando deste xeito cuberta sobradamente as esixencias da Lei.

3.4.3.- Superficies dotacións locais por distrito e sectores (Ar.47.2)

En relación a dito artigo no referente as reservas de espazos libres, equipamentos públicos de distinto uso e os aparcadoiros, para solo urbanizable, xa que non delimitamos ningún area de urbano non consolidado, de novo atópanse nas normativas deste planeamento as obrigas para cada unha das cesións a cumplimentar no momento do desenrollo das devanditas areas.

3.5.- Xustificación da ordenación para reservas dotacións e normas de calidad urbana (Ar. 47.3 y 48)

Tendo en conta o que di o artigo 47.3 da lei, estudamos a zoa mellor para facer a gran reserva de solo cara a futura implantación das dotacións necesarias na superficie reservada mais achegada e con mellor accesibilidade cara o público, na parte noroeste, que se atopa en contacto xa co núcleo da capitalidade.

No que se refire o artigo 48 da lei, terase en conta o segundo punto por ter urbanizable delimitado, e no referente a: habitabilidade, salubridade, funcionalidade, accesibilidade e barreiras arquitectónicas, e o soleamento e a ventilación das edificacións, non so axustamos estas normativas o dito no artigo senón que o noso modo de ver, fixemos un amplo esforzo por amoldar a estraña variedade urbanística do mesmo, á rixidez con que a lei fainos enfrentar coa súa realidade social, económica e de desenrollo urbano.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

3.6.- Protección de zona de solo rústico

Dadas as características tanto paisaxísticas como ambientais do municipio, tivemos moi en conta o tema da protección da gran cantidade de superficie rústica do mesmo, xa que ademais de ser un concello cunhas características propias na realidade galega, atopámonos por outro lado tamén con grandes zonas de paisaxe natural e ribeiras fluviais de verdadeiro interese no ámbito da protección.

É por isto que no seu conxunto atopámonos con catro clasificacións de protección de solo rústico:

Solo rústico especialmente protexido, constituído polos terreos que polos seus valores agrícolas, gandeiros, forestais, ambientais, científicos, naturais, paisaxísticos, culturais, suxeitos a limitacións ou servidumes para a protección do dominio público ou doutra índole deban estar sometidos a algúm rexime especial de protección incompatible coa súa transformación, de acordo co suposto neste apartado. Dentro deste tipo de solo rústico especialmente protexido distinguiránse as seguintes categorías:

1.- Solo rústico de protección agropecuaria, constituído polos terreos de alta produtividade agrícola ou gandeira, posta de manifesto pola existencia de explotacións que a avalen ou polas propias características ou potencialidade dos terreos ou das zonas onde se enclavean, así como polos que sexan obxecto de concentración parcelaria a partir da entra en vigor da lei 9/2.002 ou o fosen nos dez anos anteriores a esta data, agás que deban ser merecedores doutra protección. Consideraranse tamén solo rústico de protección agropecuaria as áreas de cultivo libres de edificación de extensión maior de 10 hectáreas.

2.- Solo rústico de protección forestal, constituído polos terreos destinados a explotacións forestais e os que sustenten masas arbóreas que deban ser protexidas por cumplir funcións ecolóxicas, produtivas, paisaxísticas, recreativas ou de protección do solo, e igualmente por aqueles terreos de monte que, áinda cando non sustenten masas arbóreas, deban ser protexidos por cumplirlas ditas funcións e, en todo caso, polas área arbóreas formadas por especies autóctonas, así como por aquellas que sufrisen os efectos do lume a partir da entrada en vigor da lei 9/2.002 ou nos cinco anos anteriores a ela. Igualmente consideranse solo rústico de protección forestal aquelas terras que declare a administración competente como áreas de especial produtividade forestal. Tamén quedan incluídos nesta categoría os montes públicos e os montes veciñais en man común, en tanto non se declare a súa desafectación pola administración competente.

3.- Solo rústico de protección de infraestruturas, constituído polos terreos rústicos destinados á localización de infraestruturas e as súas zonas de afección non susceptible de transformación, como son as de comunicacóns e telecomunicacóns, as instalacións para o abastecemento, saneamento e depuración de auga, as de xestión de residuos sólidos, as derivadas da política enerxética ou calquera outra que xustifique a necesidade de afectar unha parte do territorio, conforme

as previsións dos instrumentos de planeamento urbanístico e de ordenación do territorio.

Esta clasificación téмолa dividida en tres segundo o tipo de infraestrutura a protexer: viaria, camiños de ferro, liñas eléctricas e parque eólico singular.

4.- Solo rústico de protección de augas, constituído polos terreos, situados fora dos núcleos rurais e do solo urbano, definidos na lexislación reguladora das augas continentais como leitos naturais, ribeiras e marxes das correntes continuas ou descontinuas de auga e como leito ou fondo das lagoas e encoros, terreos inundados e zonas húmidas e a zona de servidume. Así mesmo, incluiranse nesta categoría as zonas de protección que por tal efecto delimiten os instrumentos de planeamento urbanístico e de ordenación do territorio que se estenderán, como mínimo, á zona de pola definida pola lexislación de augas, agás que o plan justifique suficientemente a redución. Igualmente terán a dita consideración os terreos situados fora dos núcleos rurais e do solo urbano, con risco de inundación e aqueles baixo os cales existan augas subterráneas que deban ser protexidas.

Estas areas de protección quedan suficientemente claras nos planos de ordenación abarcando como mínimo a zona de pola dos leitos existentes no municipio.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CORTEIRA PÉREZ

- Pendente máxima transversal
- Dimensíons de bados
- Dimensíons de paso de peóns
- Dimensíons e características de escadas e ramplas destinadas a salvar desniveis.

4.- Parques, Xardíns e Espazos Libres Públicos

Os parques, xardíns e espazos libres de uso público deseñaranse de forma que lle resulten accesíbeis a calquera persoa. Para tal afeito, os camiños peatonais axustaranse aos criterios sinalados no apartado anterior.

Os aseos de uso público en estes espazos contarán polo menos con un aseo adaptado.

5.- Aparcamientos

nas zonas destinadas a estacionamento de vehículos lixeiros, en superficie ou subterráneo, que se situen en vías ou espazos de uso público reservarase con carácter permanente e tan próximo como sexa posible aos accesos peatonais, prazas debidamente sinalizadas para vehículos que transporten persoas en situación de mobilidade reducida,

Os accesos peatonais a ditas prazas cumplirán as condicións que se esixen para ser adaptados. Cando sexa preciso salvar desniveis para acceder a ditas prazas, estas se salvarán mediante ramplas ou ascensores adaptados ou praticabeis.

As prazas reservadas para uso de persoas con mobilidade reducida deberán cumplir as especificacións e dispor das dimensíons que se establecen no Decreto 35/2.000.

6.- Elementos de Urbanización

Os elementos de urbanización, tais como pavimentos, saneamento, sumidoiros, iluminación, etc e aquellas outras que materialicen as indicacións de planeamento urbanístico, posuirán unhas características de deseño e execución que non constitúan obstáculo para a liberdade de movemento de calquera persoa.

7.- Características de Mobiliario Urbano

Os sinais de transido, semáforos, postes de iluminación ou calquera outro elemento vertical de sinalización que se sitúe nun camiño ou espazo de acceso peatonal se deseñará e se colocará de maneira que non obstaculice a circulación de calquera persoal e permita ser usados.

Para estes efectos para ser considerados adaptados deberán prever como mínimo, os seguintes xeitos:

- Altura libre mínima baixo os sinais
- Colocación nas aceiras

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SEDAN EXTRORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO GERDEIRA PÉREZ

- Situación de calcadores e mecanismos manuais

Os elementos de mobiliario urbano, tais como: cabinas, pontes, papeleiras, bancos e outros análogos deseñaranse e colocarán de maneira que non obstaculice a circulación das persoas e permitan ser usadas coa máxima comodidade.

Iguais condicións deberán posuér os elementos saíntes que se sitúen en espazos peatonais, tais como marquesiñas, toldos e outros análogos, que deberán evitar, en todo caso, ser un obstáculo para a libre circulación de persoas.

Para estes afeitos para ser considerados adaptados deberán prever, como mínimo, os seguintes xeitos:

- Altura de mecanismos e zonas de uso
- Colocación nas aceiras
- Situación de calcadores e mecanismos manuais
- Sinalización

Altura libre mínima baixo saíntes

8.- Protección e Sinalización de Obras na Vía Pública

Todo tipo de obra ou elemento provisional tais como zanxas, andamos ou análogos, que implique perigo, obstáculo ou limitación de percorrido, acceso ou estancia peatonal deberá sinalizarse e protexerse de maneira que garanta a seguraza física de todos os viandantes.

As especificacións técnicas de sinalización serán:

- a) a protección se realizará mediante valos estábeis e continuos, dotados de sinalización luminosa de cor vermello e de sinais acústicas intermitentes, con límites que non perturben ao resto da comunidade, de maneira que podan ser advertidos con antelación por persoas con calquera tipo de limitación.
- b) os camiños peatonais cortados por obras se substituirán por outros que lles permita o paso a persoas con mobilidade reducida.

9.- Disposicións sobre Barreiras Arquitectónicas na Edificación

Se considera, para os afeitos da Lei 8/1997 de 20 de Agosto, edificios de uso público aqueles destinados a un uso que implique a concorrenza de público.

En todo o referente ás disposicións sobre barreiras arquitectónicas na edificación se estará ao disposto na sección 1 e 2 do capítulo III da Lei 8/1997 de 20 de Agosto, de accesibilidade e supresión e barreiras arquitectónicas.

10.- Adecuación do Plan Xeral de Ordenación Municipal de Boborás á Lei 8/1997 de 20 de Agosto, de Accesibilidade e Supresión de Barreiras Arquitectónicas e ao Decreto 35/2.000 de 28 de Xaneiro.

O Plan Xeral de Boborás nas novas actuacións urbanísticas e urbanizacións cumplirá coa Lei 8/1997 de 20 de Agosto e o Decreto 35/2.000, ficando obrigado a adaptarse ás determinacións e aos criterios técnicos contidos na mencionada Lei e no regulamento de desenvolvemento cando non cumple coas mesmas, transformando como mínimo en practicable os espazos, instalacións ou servizos convertíbeis, mediante a realización de modificacións de escasa entidade e baixo custe que non afecten a súa configuración esencial.

En Ourense, a decembro de 2.010

O Representante do Equipo Redactor
Arquitecto
de datar 16 SET. 2010

Luis Pérez de Juan Romero
Xunta de Galicia
Aprobado oficialmente por acuerdo
de los estatutos de la Comisión
de Medio Ambiente, Territorio y Desarrollo
de la Xunta de Galicia
en la sesión ordinaria de 16 de setembro de
2010.
Firma de Luis Pérez de Juan Romero
Xunta de Galicia
Equipo Redactor
Arquitecto
de datar 16 SET. 2010

JAPM
José Antonio Elmín Nemíña
Xefe do servizo de Planeación Urbanística III

APROBADO PROVISIONALMENTE POR ACORDO
DO PLENO MUNICIPAL DE BOBORÁS EN SESIÓN
EXTRAORDINARIA DO 16 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO
JOSE ANTONIO FERDERÍA PÉREZ

ESTUDIO DO MEDIO RURAL E ANALISE DO MODELO DE ASENTAMIENTO POBOACIONAL

de data

16 SET. 2011

XUNTA DE GALICIA
Aprobado parcialmente coas condicione nos
termos establecidos pola Orde do Conselleiro
Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO FERDEIRA PÉREZ

INDICE:

ESTUDIO DO MEDIO RURAL

• Introducción -----	páx. 4
• 1. Características naturais do territorio -----	páx. 5
○ 1.1 Xeoloxía -----	páx. 5
○ 1.2 Topografía -----	páx. 8
○ 1.3 Bioclimatoloxía -----	páx.12
○ 1.4 Edafoloxía -----	páx.14
○ 1.5 Hidroloxía -----	páx.17
• 2. Características do medio biótico -----	páx.20
○ 2.1 Flora -----	páx.20
○ 2.2 Fauna -----	páx.23
• 3. Potencialidades -----	páx.32
○ 3.1 Agropecuaria -----	páx.32
○ 3.2 Forestal -----	páx.35
○ 3.3 Turística -----	páx.39
• 4. Usos actuais do territorio -----	páx.40
• 5. Valores ambientais existentes no territorio. -----	páx.45
○ 5.1 Espacios naturais. -----	páx.45
○ 5.2 Conformacións ou elementos naturais de interese -----	páx.46
○ 5.3 Áreas de interese natural -----	páx.48
○ 5.4 Enclaves faunísticos e comunidades de interese -----	páx.50
○ 5.5 Áreas de interese arqueolóxico -----	páx.50
• 6. Aptitude dos terreos para a súa transformación urbanística -----	páx.54
○ 6.1 Pendentes -----	páx.55
○ 6.2 Orientación -----	páx.55
○ 6.3 Capacidad portante -----	páx.58
○ 6.4 Problemas de capacidad de carga -----	páx.59
○ 6.5 Asentos diferenciais -----	páx.59
○ 6.6 Áreas con recubrimientos -----	páx.59
○ 6.7 Contaminación -----	páx.59
○ 6.8 Riscos naturais o tecnolóxicos -----	páx.60
○ 6.9 Conclusións -----	páx.62
• 7. Bibliografía -----	páx.64

ANÁLISE DO MODELO DE ASENTAMIENTO POBOACIONAL.

• 1. Entidades de poboación existentes -----	páx.66
• 2. Parroquias -----	páx.69
• 3. Clasificación das entidades por categorías -----	páx.70
• 4. Características dos asentamentos tradicionais -----	páx.72
• 5. Características das construccions tradicionais -----	páx.79
• 6. Elementos da paisaxe rural e as súas características principais --	páx.81
• 7. Fichas dos núcleos -----	páx.102

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELHO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE JULIO DE 2011.

O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO GEREDA PÉREZ

ESTUDIO DO MEDIO RURAL

APROBADO PROVISORIAMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS, EN SÉMINA EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO
JOSE ANTONIO CERDEIRA GARCÉS

INTRODUCCIÓN

O presente documento é o “ESTUDIO DO MEDIO RURAL E O MODELO DE ASENTAMIENTO DA POBOACIÓN”, integrante do “Plan Xeral de Ordenación Municipal de Boborás”, de conformidade coas disposicións contidas no Art. 61º 1.b) da Lei del Ordenación Urbanística e Protección do Medio Rural de Galicia L.O.U.G.A.

O ESTUDIO DO MEDIO RURAL desenrolado na primeira parte deste Documento, serve de base, de acordo c ó establecido no Art. 61º.2 da L.O.U.G.A., para establecer as medidas tendentes á conservación e mellora das potencialidades intrínsecas do medio rural, e dicir, dos seus valores ecolóxicos, ambientais, paisaxísticos, históricos, etnográficos, culturais, ou do seu potencial como medio de producción económica (agropecuaria, forestal, minera, enerxética, turística, etc).

A estos efectos o estudio do medio rural analiza detalladamente os usos do solo, os cultivos, a paisaxe rural, a tipoloxía das edificacións e as construcións tradicionais da zona, las infraestructuras existentes, os camíños e vias rurais, o planeamento urbanístico dos concellos limítrofes e calquera outra circunstancia relevante para a xustificación das determinacións do solo rústico.

O MODELO DE ASENTAMIENTO POBOACIONAL, de acordo c ó establecido no Art. 61º.3 da LOUPMRG, ten como finalidade fundamentar as medidas de ordenación coas que se garante o adecuado tratamento das formas de asentamento tradicionais.

Neste estudio, desenrolado na segunda parte deste documento, definíronse os elementos que o forman e a súa inserción no marco comarcal, destacando a división parroquial, o sistema de núcleos de poboación e a súa relación c ó medio natural e productivo.

Ademais, co fin de fundamentar a delimitación dos núcleos rurais, analizase individualmente cada núcleo, a súa morfoloxía, infraestructuras e dotacións urbanísticas existentes, consolidación edificatoria, patrimonio arquitectónico y cultural, y calquera outra circunstancia urbanística relevante para xustificar as determinacións sobre o solo do núcleo rural.

Este estudio inclúe unha ficha, plano e fotografía aérea individualizada para cada entidade de poboación. Nestes documentos recollese a información urbanística citada anteriormente.

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

1. CARACTERÍSTICAS NATURAIS DO TERRITORIO

Realizouse unha análise e un estudio do territorio que conforma o Concello de Boborás considerando as súas condicións xeolóxicas, topográficas, climáticas, edafolóxicas e hidrolóxicas.

1.1 Xeoloxía

O estudio da Xeoloxía de Boborás realizouse a partir da revisión bibliográfica das publicacións do Instituto Xeológico y Minero e das comprobacións de campo pertinentes. A partir desta información adaptouse a escala o Concello de Boborás e elaborouse o “Mapa Xeolóxico” que se presenta.

Durante o traballo de campo identificáronse as diferentes áreas xeolóxicas e fotografíaronse algúns elementos xeolóxicos de interese.

O Concello de Boborás presenta unha morfoloxía abrupta, pero non presenta elevacións destacables e con cursos de auga moi abundantes que modelan o territorio.

En xeral o conxunto dos materiais de Boborás pertence o Precámbrico e o Cámbrico na zona oeste do concello. Está formada por materiais plutónicos na zona este.

Materiais do Precámbrico-Cámbrico:

Ocupan sobre todo a parte oeste do concello conxunto dos materiais e están formados principalmente por xistas e micaxistas. Divídenmos os materiais nos seguintes grupos:

Micaxistas grises e xistas verdes albíticos, nalgúns casos con estaurolita e granate

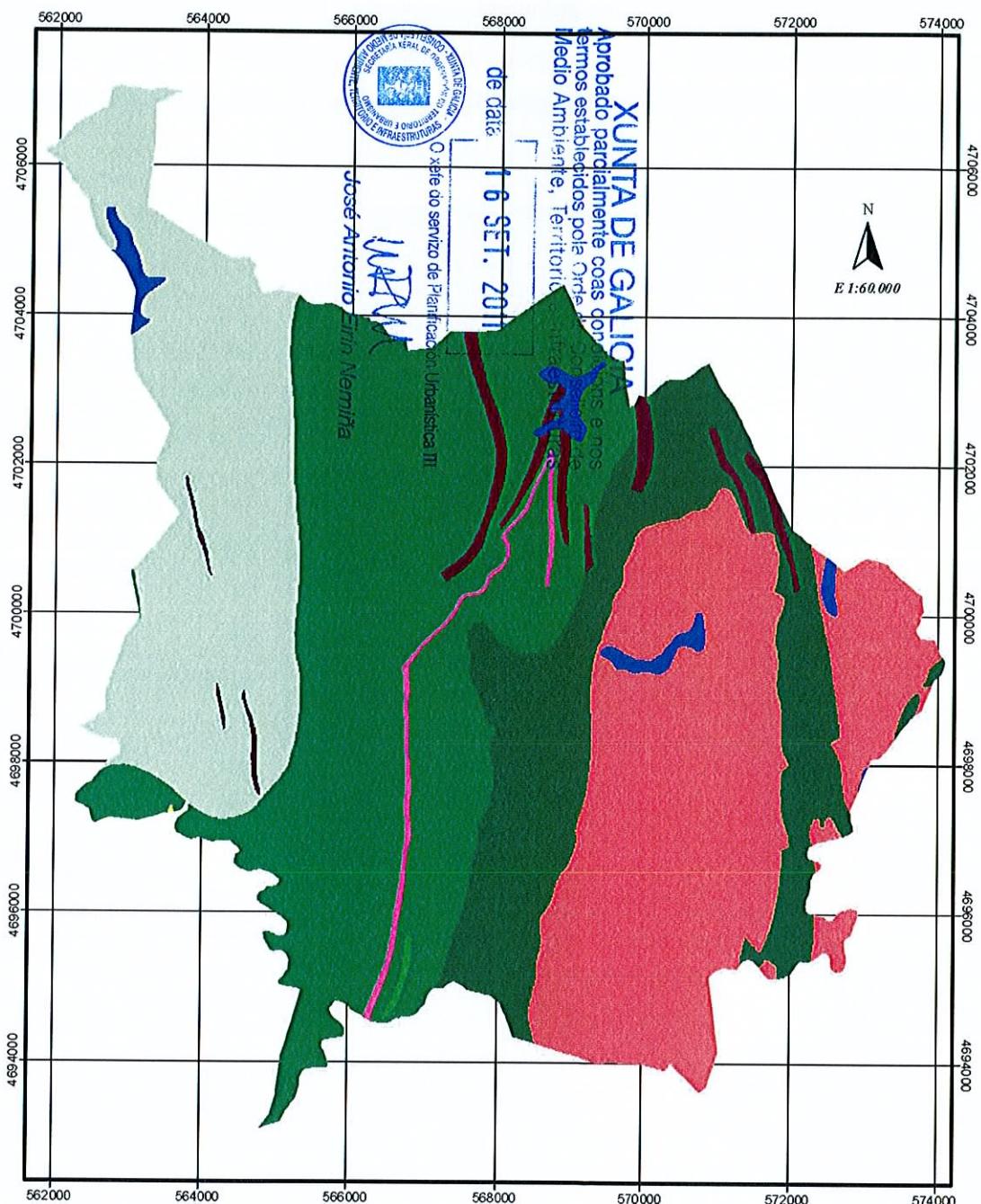
Estes materiais litolóxicamente son unha potente serie detrítica, moi monótona, formada por sedimentos pelíticos con algún horizonte detrítico que sufrieron un metamorfismo de tipo epi a mesozonal durante a oroxenia hercínica, transformando os sedimentos en micaxistas.

En xeral son materiais satinados, de tonos ocres ou grisaceos e que están compostos principalmente de moscovita, biotita e grans de cuarzo. Ademais presentan algúns minerais de metamorfismo como andalucita, estaurolita, granate e sillimanita.

Estes xistas presentan finos leitos de cuarzo de segregación paralelos a superficie de xistosidade. Ademais abundan as zonas de xistas grafitosas negras e zonas euarcíticas.

Mapa xeolóxico

- █ Aluvial
- █ Ampelitas e cuarcitas negras
- █ Orthocuarcita gris
- █ Granito adamáltico de dícas micas
- █ Xistos con metamorfismo de contacto
- █ Micaxistos grises e xistos verdes albíticos con estaurolita e/ou granate
- █ Pegmatitas
- █ Micaxistos grises e xistos verdes albíticos
- █ Cuarcitas de metamorfismo de contacto

Xistos con metamorfismo de contacto

Estes materiais forman dúas bandas que atravesan o concello de norte a sur, mostrándose en afloramentos extensos.

O seu aspecto macroscópico depende do grao de metamorfismo. Na parte sur aparecen xistos con moscovita e clorita e de cor grisaceo bastante escuro. Na parte norte do concello os xistos presentan gran maio grosso e a veces observase porfiblastos prismáticos violáceos de andalucita.

A potencia desta formación é difícil de precisar debido a que se descoñece o sidade do seu plegamento. A potencia visible é duns 4.000 m.

Ortocuarcita gris

Forma unha estreita franxa que atravesa o concello de norte a sur. É un material de cor grisacea formado por micas (muscovita e biotita) e cuarzo, con algúns cristais de plaxioclasa.

Nalgúns casos aprécianse cores escuros que se poden deber a presencia de material grafitoso e de óxidos e sulfuros de ferro.

Ampelitas e cuarcitas negras

As ampelitas afloran en pequenas franxes por todo o concello, intercaladas con xistos. Teñen unha potencia de 0,5 m. e perden a continuidade nalgúns zonas. Son rocas de cor escuro, moi alteradas.

Próximo as ampelitas aparecen lentellóns de cuarcitas negras que alcanzan unha potencia de 1 m. Presentan un contido de cuarzo moi elevado e materiais carbonosos.

Materiais plutónicos:

Ocupan a zona este do concello marcando varios elementos da paisaxe de Boborás. Resulta especialmente significativa a influencia sobre a tipoloxía da edificación, xa que as construccions nesta área son de materiais graníticos.

Granito ademellítico de dúas micas

É un granito de dúas micas que pertence á facies de granito porfidico con numerosos megacristales tubulares de feldespato potásico que definen unha foliación neta.

Os seus compoñentes principais son cuarzo, plaxioclasa, microclina, biotita y moscovita. Os minerais accesorios son apatito, rútilo, circón e opacos.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PUEBLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO

Cuaternario (Aluvial):

Os materiais desta idade consisten principalmente en depósitos aluviais areosos e conglomeráticos. Aparecen catro áreas cartografiables dentro do concello, en tódolos casos asociados con cauces de auga e correspondente con material aluvial.

Interpretación xeoloxica

Unha vez finalizada a descripción xeoloxica do Concello de Boborás faise unha interpretación de esta xeoloxia e das súa influencia en determinados ámbitos da planificación.

A zona oeste do Concello está dominado por xistos. Os solos sobre xistos teñen unha profundidade aceptable e adecuada para o desenrollo de cultivos agrícolas. Salvo condicións especiais, como ladeiras de forte pendente, nestas zonas xistosas o solo non presenta impedimentos para os cultivos, ainda que requiere fortes abonados.

O resto do concello corresponde a materiais graníticos. As áreas graníticas, en zonas de ladeiras, con forte dinámica lateral e procesos erosivos asociados á actividade humana presenta rexovenecementos dos solos e aparecen solos esqueléticos por decapitación. As propiedades físicas dos solos desenrolados sobre materiais graníticos están determinadas por lo alto porcentaxe de partículas grosas que da lugar a texturas areosas a franco-areosas e unha elevada porosidade, o que facilita a eliminación da auga de drenaxe. Esto provoca que os solos presenten con frecuencia períodos de déficit de humidade, o que xera problemas para o seu uso agronómico. Sen embargo presenta a vantaxe dun fácil laboreo mecanizado motivado pola escaseza de arxila e a boa estabilidade estructural, salvo en zoas de grandes pendentes, de afloramentos rochosos ou de extrema delgadeza do solo.

Finalmente as zoas ocupadas por sedimentos cuaternarios son zoas pedregosas sen problemas de sequía, que presentan unha profundidade e unhas condicións de fertilidade adecuadas para o seu uso agronómico. Ademais aparecen en zoas sen pendentes e sen problemas de erosión importantes, polo que o seu uso mais frecuente e a plantación de cultivos e prados.

1.2 Topografía

A fisiografía é un elemento que garda unha relación estreita con outros elementos, tanto do biótopo como da biocenose. É un factor selectivo da vexetación, condicionante do solo e con gran importancia sobre as infraestructuras humanas. A altitude condiciona aspectos climáticos de primeira magnitude, fundamentalmente de carácter térmico, que presenta unha influencia esencial na natureza dos diferentes sistemas forestais. A pendente é tamén un factor condicionante do entorno. A súa influencia sobre aspectos tales como a dispoñibilidade de auga, a intensidade dos fenómenos erosivos, a profundidade e a riqueza dos solos, é evidente. É un indicador importante para a toma

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SEDIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO PÉREZ
SECRETARÍA DE BOBORÁS

de decisións respecto o uso e a xestión dos solos xa que inflúe, por exemplo, na

planificación de actuacións directas nos mesmos (mecanización de labores, aproveitamentos, infraestructuras,...). A orientación inflúe na cantidade de enerxía radiante recibida pola vexetación e o solo; o distinto temperamento das especies ou grupos de comunidades vexetais, así como a natureza de moitos procesos edáficos está, en moitos casos condicionado por este factor. Este indicador é útil para a toma de decisións en materia de elección de especie, protección contra incendios forestais e tamén para a elección dos solos urbanizables.

Boborás é un Concello situado no suroeste de Galicia, dentro da provincia de Ourense. Ten unha extensión de 87,80 km².

A súa orografía é variada como se aprecia no "Mapa hipsográfico". Non presenta grandes altitudes (predominan as cotas inferiores ós 600 metros), pero si un terreo moi irregular. A densa rede hidrográfica modelou o territorio e converteuse nun elemento artellador do espacio. En xeral, o Concello vai ganhando altitude en dirección norte, de xeito que o rango de alturas que se acadan no municipio oscila entre os 100 metros (ou menos incluso) no curso do río Avia ó seu paso pola Ponte da Cruz (en Pazos de Arenteiro) e os 800-900 (ou máis) metros de altitude que se acadan no norte do concello, dende os Altos de Campos Velllos ata o Coto de Sonelle e dende aquí en dirección norte ata o Coto do Regueiro ou da Chaira, a maior elevación do concello con 911 metros de altitude.

A zona sur do concello, áinda que é onde se dan as cotas más baixas (entre 100 e 500 m de altitude), está formado por unha unidade paisaxística dominada por ladeiras de forte pendente con socalcos creados polo home para a plantación de viñas ou incluso para o aproveitamento forestal. O abandono do rural na provincia de Ourense provocou o abandono de moitas destas zonas con socalcos que se foron reforestando de forma natural, pero con unha clara influencia das plantacións de pinos próximas.

A parte central e norte do concello presenta pendentes de menor porcentaxe áinda que por outra banda é a que acada as maiores alturas (600-900 m. ou máis), o que condiciona outros usos, como os pastos e os cultivos de millo, que se mesturan coas masas forestais de coníferas.

No mapa de pendentes pódese observar que as áreas de menor pendente(7%) corresponden ós seguintes lugares: no norte do municipio ó Val de Castiñeira e á estrada que vai de Regueiro ata As Antas, ós núcleos de Ventosa Porto Pereiras e Xendive e o Val das Herbas; no parte máis central e cara o oeste hai unha banda que vai seguindo o curso do Río Lodeiro, outra zona se corresponde ca parroquia de Feás, outra cunha pequena franxa de terreo entre Borraxas e Vilachá; tamén no sector central pero máis ó este as parroquias de Brués, Boborás e Cameixa tamén aséntanse nun territorio de escassas pendentes; xa no sector máis septentrional do concello a única área con pendentes inferiores ó 7% é o propio encoro de Albarellos.

As zonas con pendentes entre o 7-15% sitúanse a carón da estrada N-524, formando coincidindo en moitas ocasións con núcleos de poboación.

Moreiras, Fonte Moreiras, Meixe, Gabián, Becoña de Arriba e de Abaixo e Astureses. Noutros casos estas zonas más pendentes xa non coinciden cos núcleos de poboación como é o caso do Souto Longo cara o sur do municipio.

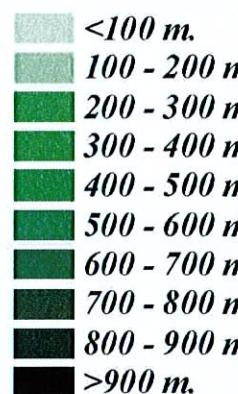
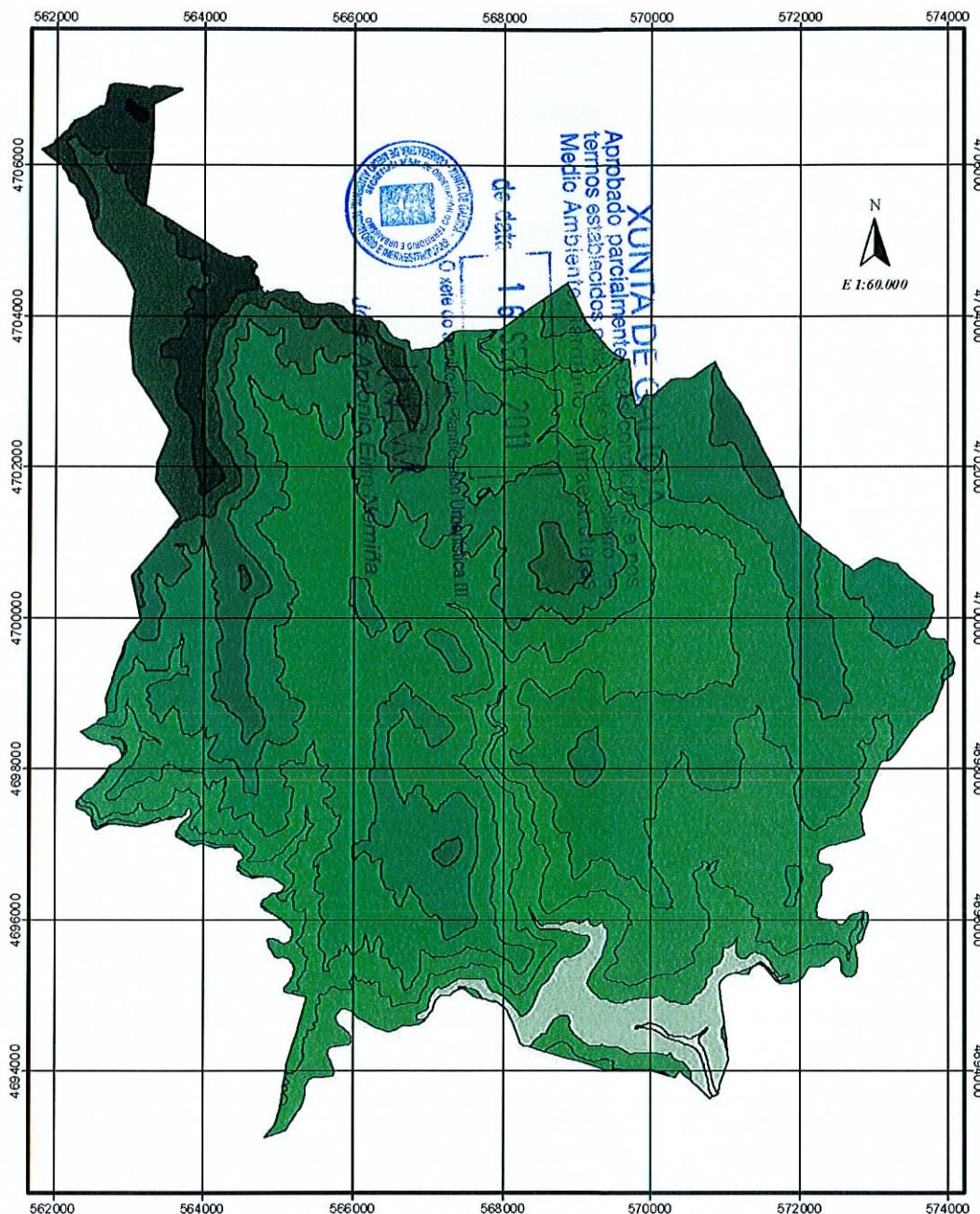
En resumo, as áreas de pendentes escasas a moderadas forman unha gran mancha no norte, outra franxa alongada que en dirección norte-sur ocupa a parte centro-oeste, unha mancha más grande ocupando unha boa parte do sector este e, por último, unha pequena zona no sur do concello. O resto correspondece con terreos con pendentes superiores ó 15%, onde tamén se poden atopar núcleos de poboación, como é o caso das parroquias de Albarellos ou Arenteiro, onde o home tivo que emprega-los socalcos tanto para o uso agrícola e forestal do solo como para a construción de vivendas.

Ilustración 1: A orografía de Boborás é moi variada, caracterizándose pola heteroxeneidade e suavidade do seu relevo.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESSIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE JULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA FÉREZ

Mapa hipsográfico

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO GERDÍRA PÉREZ

1.3. Bioclimatoloxía

O Concello de Boborás está situado no noroeste da provincia de Ourense. Dentro deste municipio pódense diferenciar dúas zonas: a zona norte-centro na que predominan os prados e na que o terreo presenta un relevo máis ou menos homoxéneo é o sur, onde as vides mestúranse cos bosques e que se caracteriza polas fortes pendentes.

Para caracterizar bioclimatoloxicamente este concello topográfica e xeomorfóxicamente tan heteroxéneo consideráronse como más representativas as estacións de Seoane de Carballino e a de Xende (A Lama). A primeira das estacións presenta un rexistro de pluviosidade de 31 anos, mentres que a segunda obtivo datos durante un período de 14 anos. No relativo ás temperaturas, os valores foron recollidos durante 30 anos na primeira das estacións e durante 14 anos na segunda. Os valores climáticos destas estacións extrañense do traballo de Carballeira *et al.* (1983).

A precipitación anual media oscila entre os 1424 mm e os 1946 mm (Táboa 1) observándose diferencias entre as dúas estacións, ainda que ámbolos dous sectores as maiores precipitacións concentrárense no período que vai de outubro a abril, producíndose a depresión pluviométrica estival entre xuño e agosto (incluso ata setembro en Seoane)..

Estación	Xan	Feb	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Ago	Set	Out	Nov	Dec	Anual
Seoane	206	161	155	112	121	62	25	39	72	131	166	174	1424
Xende	245	202	198	131	146	98	49	70	164	186	248	210	1946

Táboa 1.-Precipitación media mensual e media anual (en $\text{mm} \cdot \text{m}^{-2}$) para as estación meteorolóxicas seleccionadas (segundo Carballeira *et al.*, 1983)

No que atinxo ás temperaturas medias anuais, en ámbalas dúas estacións achéganse moito os 12°C que é temperatura media anual de Galicia (11,1°C en Seoane e 12°C en Xende). Os rexistros máis baixos corresponden ó período de decembro a marzal, e os meses máis calorosos son xullo e agosto, con temperaturas moi similares nas dúas estacións (Táboa 2).

Estación	Xan	Feb	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Ago	Set	Out	Nov	Dec	Anual
Seoane	5,2	5,9	7,9	9,9	12,5	15,8	18,2	17,8	15,5	12,2	7,7	5,1	11,1
Xende	7,0	6,7	8,8	9,8	12,3	16,0	17,7	17,9	16,6	13,5	9,9	7,4	12,0

Táboa 2.-Temperatura media mensual (en °C) para as estación meteorolóxicas seleccionadas (segundo Carballeira *et al.*, 1983)

A temperatura media mensual das mínimas é un parámetro climático empregado para establecer os períodos do ano nos que o desenrollo da vexetación pode ter limitacións debido ás temperaturas demasiado baixas (Spedding, 1979; Gonçalves, 1980; FAO-UNESCO, 1985). Tomando como temperatura de referencia 5°C (FAO-UNESCO, 1985, Soil Survey Staff, 1975) obsérvase que segundo a información obtida

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLANO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SÍMIL EXTRORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO GARRIGA PÉREZ

na estación de Seoane, a zona de estudio amosaría algunha limitación para a actividade vexetal durante todo o ano, agás no mes de Agosto. Segundo se desprende dos datos recollidos en Xende, a situación non é tan drástica xa que dende Xuño ata Outubro non se presentan tales restriccións.

Estación	Xan	Feb	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Ago	Set	Out	Nov	Dec	Anual
Seoane	-5,6	-5,2	-3,4	20	0,0	3,0	4,7	4,8	3,2	0,7	-2,9	-4,9	-0,6
Xende	-1,0	-1,7	-0,4	13	3,5	7,3	9,6	9,4	8,6	5,5	1,5	0,1	3,6

Táboa 3.-Temperatura media das mínimas absolutas ($^{\circ}\text{C}$) das estacións meteorolóxicas seleccionadas (segundo Carballeira et al., 1983).

A evapotranspiración potencial (ETP) como sucede no caso da temperatura, presenta os seus máximos valores no período de xuño a agosto en Seoane, alongándose este período de Maio a Agosto en Xende (Táboa 4).

Estación	Xan	Feb	Marzo	Abriñen	Maio	Xuño	Xullo	Sou e sus	Ago	Set	Out	Nov	Dec	Anual
Seoane	9	16	36	53	84	101	111	96	56	27	10	8	608	
Xende	18	25	52	70	96	122	139	106	52	44	14	14	753	

Táboa 4.-Evapotranspiración potencial (ETP, en mm m^{-2}) mensual media para as estación meteorolóxicas seleccionadas (segundo Carballeira et al., 1983)

Mediante a análise ombrotérmica, que estuda as relacións entre a pluviosidade e a temperatura, obsérvase que a confluencia nos meses estivais de baixas precipitacións e elevadas temperaturas, ten como consecuencia a orixe dun reducido período de déficit hídrico que, como se pode apreciar a continuación (Figura 1), prodúcese en Seoane nons meses de Xullo e Agosto, non existindo tal déficit en Xende.

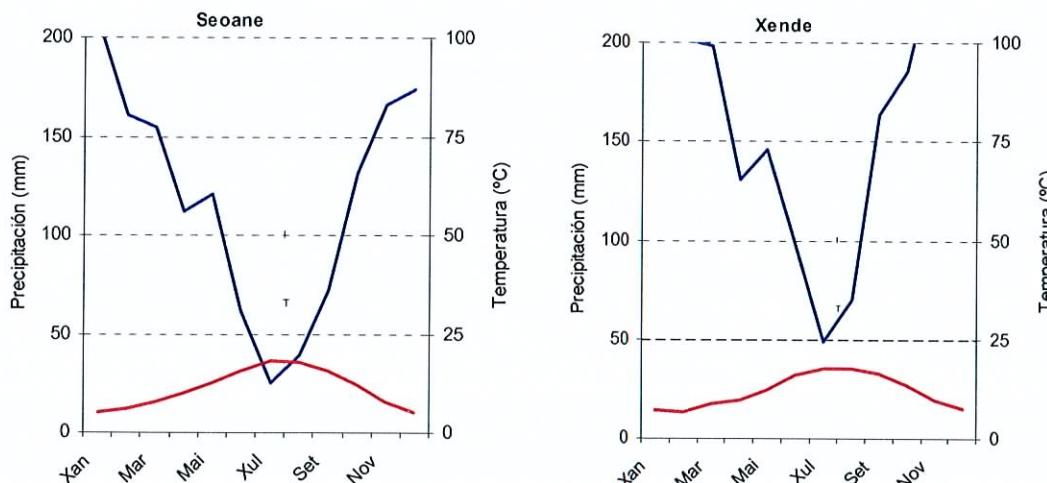

Figura 1.-Diagramas ombrotérmicos para as estación meteorolóxicas seleccionadas (segundo Carballeira et al., 1983)

1.4 Edafoloxía

Realizouse unha caracterización dos solos a partir da interpretación dos mapas edafolóxicos disponíveis adaptando a escala de traballo ó Concello de Boborás. Fixéronse as comprobacións de campo precisas para conseguir unha aproximación a realidade do terreo aceptable para a finalidade desta descripción do medio físico e obtívose como resultado o “Mapa edafológico” que a continuación presentamos e explicamos detalladamente.

As unidades edafológicas identificadas son as seguintes:

Regosoles alumí-úmbricos y leptosoles alumí-úmbricos. Ocupan a parte noroeste do concello como se aprecia no plano de edafoloxía. Estes solos aparecen sobre xistos.

Regosoles alumí-dístricos e leptosoles alumí-dístricos sobre xistos.

Cambisoles alumí-húmicos. Este tipo de solos desenrolase sobre xistos repartidos por todo o concello.

Cambisoles dístricos e cambisoles húmicos. Aparece sobre xistos e dúas áreas amplías do concello.

Cambisoles dístricos e cambisoles alumí-dístricos. Este tipo de solos desenrolase sobre xistos en Boborás e ocupa dúas áreas separadas na zona sur.

Cambisol dístrico sobre materias graníticos. Ocupa amplias extensións da zona oeste do concello.

Cambisol húmico (inclusións de Regosol úmbrico) Este tipo de solo desenrolase en dúas pequenas áreas sobre materiais graníticos na zona este do Concello.

Regosol alumí-úmbrico e Cambisol alumí-húmico sobre materiais graníticos na zona sur do concello.

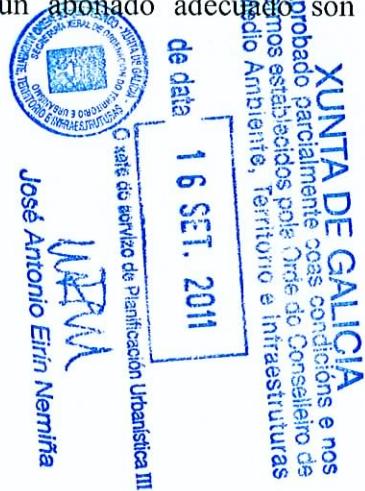
Esta clasificación do solo segundo as unidades FAO, permítenos dividilo Concello en grandes bloques con propiedades definidas:

Os leptosoles son solos con espesura inferior a 30 cm, limitados en profundidade por roca dura continua ou por capas cementadas. Algunhas veces, nesta categoría inclúense solos excesivamente pedregosos na superficie. Están asociados a procesos de erosión recentes e están en posicións topográficas que favorecen a inestabilidade do material, como as cimas e os rebordes das ladeiras con fortes pendentes. Soen aparecer sobre materiais xeolóxicos de alteración lenta.

Os regosoles son solos que non posúen horizontes de diagnóstico especiais, salvo A ócrico ou A úmbrico. Son moi pedregosos e presentan dificultades, anque subsanables.

para o seu manexo. Aparecen con frecuencia en zoas de cambio de pendente debido a procesos de erosión durante o Cuaternario.

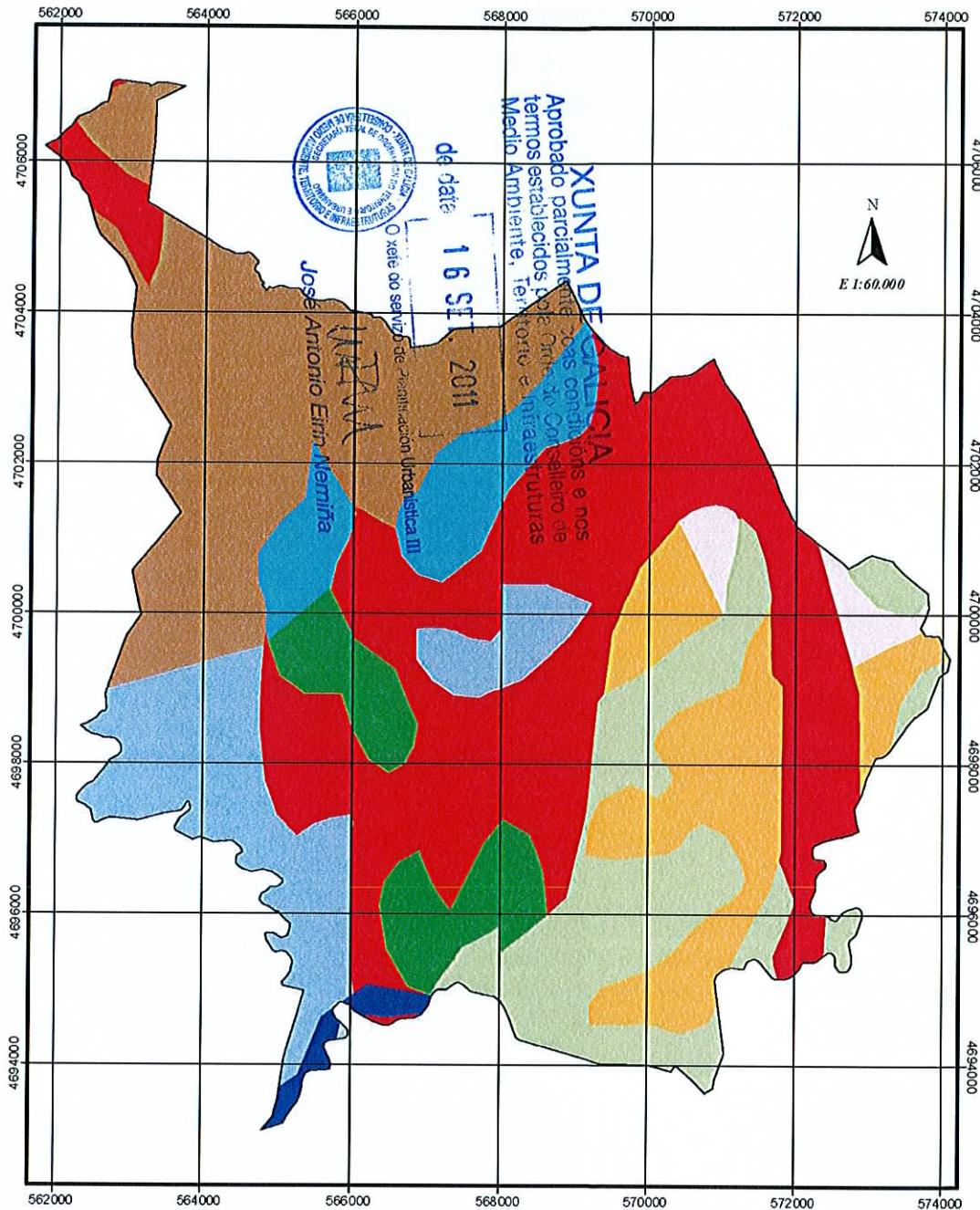
Os cambisoles aparecen en zonas estables, onde non hai perdidas importantes de solo. Son solos profundos e con boas condicións de fertilidade en xeral. Dependendo do material xeolóxico de partida presenta características variables en canto a acidez, granulometría, espesura, contido en ferro e saturación en bases do complexo de cambio. pero en xeral con un abonado adecuado son solos de alto rendemento para uso agropecuario.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Mapa edafoloxico

- █ Encoros
- █ Xisto. Cambisoles alumí-húmicos
- █ Xisto. Cambisoles dísticos e Cambisoles alumí-dísticos
- █ Xisto. Cambisoles dísticos e Cambisoles húmicos
- █ Xisto. Regosoles alumí-dísticos e Leptosoles alumí-dísticos
- █ Xisto. Regosoles alumí-úmbrios e Leptosoles alumí-úmbrios
- █ Granito. Cambisoles dísticos
- █ Granito. Cambisoles húmicos (inclusións de Regosoles úmbrios)
- █ Granito. Regosoles alumí-úmbrios e Cambisoles alumí-húmicos

1.5 Hidroloxía

Os principais ríos do Concello de Boborás son O Arenteiro, no norte, coincidindo co límite do concello con Carbaliño e Leiro, e o río Avia polo Sur, que forma o Encoro de Albarellos.

O Avia presenta varios regatos afluentes, que discorren polo concello de Boborás. Os mais importantes son o Rego de Laceyiros, o Río Víñao que ten un coto de pesca e atravesase o concello de norte a Sur, uníndose o Avia en Salón. O Regato de Froufe que conclúe en Porto Pereiras e o Regato de Moreiras.

O Río Arenteiro tamén ten moitos afluentes, sobre todo na parte norte do concello. Os principais son o Regato de Rícaño, o Regato de Vilaverde que nace no Penedo de Xuvencos, o Río Pedriña que atravesa o concello na pola parte oriental e que nace e conflúa fora do concello pero recolle augas residuais da parroquia de Astureses.

Na zona sur do concello o Río Doade-Cardelle fáse moi amplo, debido a que se integra no Encoro de Albarellos. Presenta moitos afluentes, a maioría deles discorren pola zona noroeste do concello e forman unha rede tupida. Destaca o Rego do Foxo e o Regato de Mestre que se unen, o Regueiro de Maleito, o rego das Chouzas e o Rego das Colmeas, o Rego Diluvio, e o Rego Campo da Chancela).

Ilustración 2: Boborás presenta gran cantidad de ríos, regatos e corgas que configuran espacios de gran valor ecológico e paisaxístico.

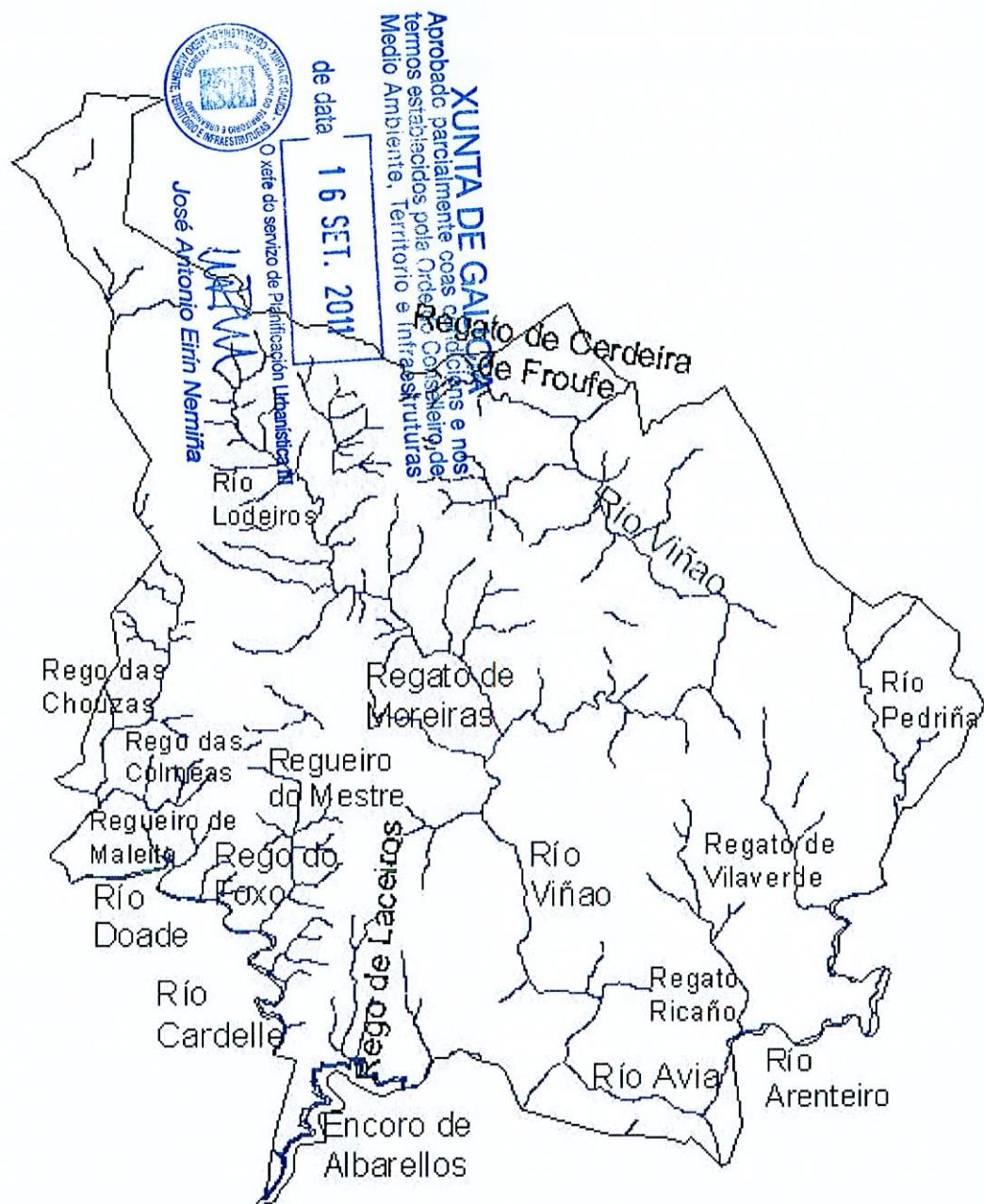

Ilustración 3: Panorámica do Encoro de Albarellos no sur do Concello de Boborás.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2008
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO SÁNCHEZ

No seguinte plano de Boborás aparece representada toda a rede hidrolólica do Concello.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2014
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO EIRÍN NEÑÍA
SECRETARIO

2. CARACTERÍSTICAS DO MEDIO BIÓTICO.

2.1 Flora e vexetación

Neste apartado indícanse as asociacións de vexetación que se poden atopar no Concello de Boborás.

CLASE	16.07.2011	ARTEMISIETEA VULGARIS
ORDEN	1	CHENOPODIETALIA ACANTHII
ALIANZA 1: EU-ARCTION		ASOCIACION GALACTITES TOMENTOSA-DIGITALIS PURPUREA
Características: Asociación de malas herbas, de moderada a fortemente nitrófilas, propias de corrais, corretoiras, etc. Dúas especies (Helichrysum foetidum e Cryptostema calendulaceum) individualizanha facies da asociación delimitada polo carácter más térmico dos veráns.		
Especies: Urtica dioica, Rumex obtusifoliūs, Arctium minus, Silene alba, Cirsium lanceolatum, Ballota nigra, Chelidonium majus, Digitalis purpurea, Galactites tomentosa, Helichrysum foetidum e Cryptostema calendulaceum		
LOCALIZACION	Boborás	

CLASE	STELLARIETEA MEDIA
ORDEN	1 CHENOPODIETALIA ALBI
ALIANZA 1: SISYMBRION OFFICINALIS	
Características: Asociación de malas herbas, fortemente nitrófilas, preto das vivendas humanas, escombeiras e beiras de estradas.	
Especies: Chenopodium album, Capsella bursa-pastoris, Erodium cicutarium, Geranium molle, Sisymbrium officinale e Erigeron canadiensis	
LOCALIZACION	Toda Galicia

CLASE	LITTORELLETEA
ORDEN	1 LITTORELLETALIA
ALIANZA 1: HEODO-SPARGANION	ASOCIACIÓN: POTAMOGETON OBLUNGUS-HYPERICUM HELODES
Características: Asociación de beiras de auga doce que tapiza en moitos lugares: regatos, drenaxes, etc.	
Especies: Apium inundatum, Helodes palustris, Alisma ranunculoides, Potamogeton polygonifolius, Scirpus fluitans, Verónica scutellata, Juncos bulbosus e Utricularia minor	
LOCALIZACION	Toda Galicia

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

CLASE	NARDO-CALLUNETEA	
ORDEN CALLUNO-ULICETALIA		
ALIANZA 1: UNION RANAE	ASOCIACIÓN: ULICETO-HALIMIETUM OCCIDENTALIS	
Características: Uceras, toxeras e retamais atlánticos do suroeste de Europa. En Galicia son as formacións que cubren maior área. Especies: Ulex europaeus, Calluna vulgaris, Lithodora diffusa, Erica cinerea, Sarothamnus scoparius, Ulex lanatus, Agrostis setacea, Carex binervis e Daboecia polifolia.		
LOCALIZACION	Boborás	

CLASE	ASPLENIETEA RUPESTRIA	
ORDEN 1 POTENTILLETALIA CAULESCENTIS		
		ASOCIACION ARENARIA GRANDIFLORA-ANTHIRRINUM MEONANTHUM
Características: Nas fendas dos muros das edificacións, como consecuencia da argamas caliza, son frecuentes na rexión galaica fragmentos de comunidades calcícolas. Especies: Asplenium trichomanes, Sedum dasphyllum, Umbilicus pendulinus, Linaria cymbalaria, Asplenium adiantum-nigrum, Parietaria officinalis, Polypodium vulgare e Cetranthus ruber.		
LOCALIZACION	Toda Galicia	

CLASE	EPILOBIETEA ANGUSTIFOLII	
ORDEN 1 EPILOBIETALIA ANGUSTIFOLII		
ALIANZA 1: EPILOBION ANGUSTIFOLII		
Características: Vexetación de claros de bosque sobre solos sialíticos ácidos. Comprende asociacións de roturación pobres en especies, en bosques caducifolios e aciculifolios sobre solos humosos. A alianza, desprovista do seu representante principal, Epilobium angustifolium, pero levando Senecio silvaticus e Carex pilulifera é frecuente en Galicia formando rodeiras nos claros de bosques. No S.E de Galicia, en especial no límite da provincia de Ourense con Zamora, nas zonas montanas altas non son raras as sinecias de esta alianza, nas roturaciones dos bosques que levan como característica Epilobium angustifolium. Especies: Epilobium angustifolium, Senecio silvaticus, Carex pilulifera, Digitalis purpurea e Sarothamnus scoparius.		
LOCALIZACION	Toda Galicia.	

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

CLASE	PLANTAGINETEA MAIORIS	
ORDEN 1 PLANTAGINETALIA MAIORIS		
	ASOCIACIÓN LOLIUM PERENNE-PLANTAGO MAJOR	
LOCALIZACION	Toda Galicia.	

CLASE	ALNETEA GLUTINOSAE	
ORDEN 1 ALNETALIA GLUTINOSAE		
ALIANZA 1: ALNION GLUTINOSAE		
LOCALIZACION	Toda Galicia.	

CLASE	QUERCETEA ROBORI-PETRAEAE	
ORDEN 1 QUERCETALIA ROBORI-PETRAEAE		
ALIANZA 2: QUERCION OCCIDENTALE	ASOCIACIÓN 2: HOLCETO-QUERCETUM PYRENAICAE	
Características: Os más xenuinos representantes da vexetación arbórea de Galicia son os bosques pertencentes a esta clase, onde dominan as caducifolias. Na provincia de Ourense e xa cun microclima máis continental hai que suliña-la presencia da asociación Holceto-Quercetum pyrenaicae.		
Especies: Quercus pyrenaica, Poa nemoralis, Carduus gayanus, Erythronium dens canis e Ajuga occidentalis.		
LOCALIZACION	Boborás	
ALIANZA 3: FRAXINO-QUERCION PYRENAICAE		
Características: Abrangue os robledais presididos por Quercus pyrenaica de carácter acidófilo e en clima suboceánico, con tendencia á continentalidade caracterizado polos veráns térmicos pero con abondosas precipitacións no inverno.		
Especies: Quercus pyrenaica, Genista florida, Galium broterianum, Geranium sanguineum, Anchusa sempervirens, Pulmonaria angustifolia, Silene nutans, Anemone trifolia, Genista cinerea, Andryala integrifolia, Castanea sativa e Physospermum aquilegiae-folium		
LOCALIZACIÓN	Boborás	

Finalmente este apartado complétase con tódalas especies vexetais introducidas no Concello de Boborás, como poden ser cultivos agrícolas, especies de pratenses empregadas como alimento en gandería e especies arbóreas empregadas en reforestación. Dentro desta categoría teñen especial relevancia pola extensión que ocupan as viñas, especialmente no sur do concello que pertence á Comarca do Ribeiro.

2.2 Fauna

Na seguinte táboa aparece o listado de especies de vertebrados citados para o Concello de Boborás segundo o Atlas de vertebrados de Galicia, para o que se divide o territorio en cuadrículas de 10 x 10 km, o que permite obter unha idea bastante aproximada da fauna de enclaves concretos.

Preséntase tamén unha escolla das distintas normativas estatais e internacionais quealgún xeito protexen ou regulan a explotación das especies presentes na área de estudio. As normativas consideradas son:

-**Real Decreto 439/90**, polo que se regula o Catálogo Nacional de Especies Ameazadas

Anexo I: Taxones en perigo de extinción

Anexo II: Taxones de interese especial

-**Directiva Hábitats, R.D. 1193/1998**

Anexo I: Especies con hábitat susceptible de ser obxecto de medidas especiais de conservación.

Anexo II: Especies estrictamente protexidas

Anexo V: Especies que poden ser obxecto de medidas de xestión (caza ou pesca)

-**Convenio de Bonn**, 23 de xuño de 1979, Convenio sobre a Conservación de Especies Migratorias de Animais Silvestres

Anexo I: Especies e hábitats que deben ser obxecto de protección por parte dos estados membros.

Anexo II: Especies sobre as que os estados membros deberán concluir acordos no seu beneficio

-**Convenio de Berna**, 19 de setembro de 1979, Convenio relativo á Conservación da Vida Silvestre o o Medio Natural en Europa.

Anexo II: Representa especies estrictamente protexidas

Anexo III: Especies protexidas, nas que a súa explotación regularáse de xeito que as poboacións se manteñan fora de perigo.

-**Directiva Aves, 79/409/CEE**, de 2 de abril, relativa á Conservación das Aves Silvestres

Anexo I: Especies nas que o hábitat debe ser obxecto de medidas de conservación

Anexo II: Especies cazables

Anexo III: Especies cazables ou comercializables.

AVES						
Nome científico	Nome común	R.D. 439/90	R.D. 193/1998	Bonn 1979	Berna 1979	Directiva Aves
Fam. Accipitridae						
<i>Accipiter gentilis</i>	Azor, Ave das galiñas	Apend II		Apend II	Anexo III	
<i>Accipiter nisus</i>	Gabián	Apend II		Apend II	Anexo III	
<i>Buteo buteo</i>	Miñato común, buxato	Apend II			Anexo III	
<i>Circus cyaneus</i>	Gatafornela	Apend II			Anexo III	Anexo I
<i>Circus pigargus</i>	Rapiña cincuenta, tartaraza	Apend II			Anexo III	Anexo I
Fam. Falconiidae						
<i>Falco subbuteo</i>	Falcón pequeno	Apend II		Apend II	Anejo II	
<i>Falco tinnunculus</i>	Lagarteiro peneireiro	Apend II		Apend II	Anejo II	
Fam. Phasianidae						
<i>Alectoris rufa</i>	Perdiz rubia				Anexo III	Anexo III
<i>Coturnix coturnix</i>	Paspallás			Apend II	Anexo III	Anexo II
Fam. Columbidae						
<i>Columba palumbus</i>	Pombo torcaz, torcaza					Anexo II
<i>Streptopelia turtur</i>	Rula común, rola				Anexo III	Anexo II
Fam. Cuculidae						
<i>Cuculus canorus</i>	Cuco común	Apend II			Anexo III	

Fam. Tytonidae						
<i>Tyto alba</i>	Curuxa común	Apend II			Anexo III	
Fam. Strigidae						
<i>Otus scops</i>	Moucho de orellas	Apend II			Anexo III	
<i>Athene noctua</i>	Moucho común	Apend II			Anexo III	
<i>Strix aluco</i>	Moucho real, curuxa do souto	Apend II			Anexo III	
Fam. Caprimulgidae						
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Avenoiteira cincuenta	Apend II			Anexo II	
Fam. Apodidae						
<i>Apus apus</i>	Vencello común, andoriño	Apend II			Anexo III	
Fam. Upupidae						
<i>Upupa epops</i>	Bubela común, poupa	Apend II			Anexo III	
Fam. Picidae						
<i>Jynx torquilla</i>	Peto formigueiro	Apend II			Anexo II	
<i>Picus viridis</i>	Peto verdeal	Apend II			Anexo III	
<i>Dendrocopos major</i>	Paxaro carpinteiro	Apend II			Anexo III	
Fam. Alaudidae						
<i>Galerida cristata</i>	Calandra, carrapucheira	Apend II			Anexo III	
<i>Lullula arborea</i>	Cotovía pequena	Apend II			Anexo III	
<i>Alauda arvensis</i>	Laverca				Anexo III	Anexo II
Fam. Hirundinidae						
<i>Hirundo rustica</i>	Andoriña común	Apend II			Anexo III	
<i>Delichon urbica</i>	Andoriña de cu branco	Apend II			Anexo III	
Fam. Motacillidae						
<i>Anthus trivialis</i>	Pica das árbores	Apend II			Anexo III	
<i>Anthus spinolella</i>	Pica patinegra	Apend II			Anexo III	
<i>Motacilla cinerea</i>	Lavandeira real	Apend II			Anexo III	
<i>Motacilla alba</i>	Lavandeira blanca	Apend II			Anexo III	
<i>Motacilla flava</i>	Lavandeira verdeal	Apend II			Anexo II	

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

Fam. Laniidae						
<i>Lanius collurio</i>	Picanzo vermello	Apend II			Anexo II	
<i>Lanius decubitor</i>	Pico gordo, picanzo real	Apend II			Anexo II	
Fam. Cinclidae						
<i>Cinclus cinclus</i>	Merlo rieiro	Apend II			Anexo III	
Fam. Troglodytidae						
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Carrizo	Apend II			Anexo III	
Fam. Prunellidae						
<i>Prunella modularis</i>	Azulenta común, ferreira	Apend II			Anexo III	
Fam. Muscicapidae						
<i>Hippolais polyglotta</i>	Fulepataimajela	Apend II			Anexo III	
<i>Sylvia atricapilla</i>	Papuxa das amoras	Apend II			Anexo III	
<i>Sylvia communis</i>	Papuxa comúna	Apend II			Anexo III	
<i>Sylvia undata</i>	Papuxa montesa	Apend II			Anexo III	Anexo I
<i>Phylloscopus collybita</i>	Picafollas común	Apend II			Anexo III	
<i>Regulus ignicapillus</i>	Estreliña riscada	Apend II			Anexo III	
<i>Saxicola torquata</i>	Chasco común	Apend II			Anexo III	
<i>Monticola saxatilis</i>	Merlo rubio	Apend II			Anexo III	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Rabirrubio tizón, curroxo	Apend II			Anexo III	
<i>Erithacus rubecula</i>	Paporrubio común, peifoque	Apend II			Anexo III	
<i>Turdus merula</i>	Melro				Anexo III	Anexo II
<i>Turdus philomelos</i>	Tordo galego				Anexo III	Anexo II
<i>Turdus viscivorus</i>	Tordo charlo				Anexo III	Anexo II
Fam. Paridae						
<i>Aegithalos caudatus</i>	Ferreiriño subeliño	Apend II			Anexo III	
<i>Parus cristatus</i>	Ferreiriño cristado	Apend II			Anexo III	
<i>Parus ater</i>	Ferreiriño común	Apend II			Anexo III	

<i>Parus caeruleus</i>	Ferreiriño bacachís	Apend II			Anexo III	
<i>Parus major</i>	Ferreiro abelleiro	Apend II			Anexo III	
Fam. Sittidae						
<i>Sitta europaea</i>	Piquelo azul	Apend II			Anexo III	
Fam. Certhiidae						
<i>Certhia brachydactyla</i>	Gabeador común, agatuñador	Apend II			Anexo III	
Fam. Emberizidae						
<i>Emberiza citrinella</i>	Escribenta real	Apend II			Anexo III	
<i>Emberiza cia</i>	Escribenta riscada	Aprobado TEPARTO MEDIO AMBIENTAL parcialmente coas condicións e nos termos establecidos pola Orde do Consello de Territorio e Infraestrutura			Anexo III	
<i>Emberiza cirlus</i>	Escribenta liñaceira, escribano	Apend II			Anexo III	
Fam. Fringillidae						
<i>Fringilla coelebs</i>	Pimpín común chincho	Apend II	servizo de Planificación Urbanística III		Anexo III	
<i>Serinus serinus</i>	Xirín	J.A.P.M. José Antonio Eirín Nemíña			Anexo II	
<i>Carduelis chloris</i>	Verderol				Anexo II	
<i>Carduelis carduelis</i>	Xilgaro				Anexo II	
<i>Acanthis cannabina</i>	Liñaceiro común					
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Paporrubio real, cardenal					
Fam. Ploceidae						
<i>Passer domesticus</i>	Gorrión, pardal común, pardau					
<i>Passer montanus</i>	Pardal orelleiro				Anexo III	
<i>Sturnus unicolor</i>	Estorniño negro, saturniño				Anexo II	
Fam. Oriolidae						
<i>Oriolus oriolus</i>	Ouriolo	Apend II			Anexo II	
Fam. Corvidae						
<i>Garrulus glandarius</i>	Pega marza					
<i>Pica pica</i>	Pega rabilonga					
<i>Corvus corone</i>	Corvo, Corvo viaraz					
<i>Corvus corax</i>	Corvo carnazal, corvo prean					

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011.
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO GONZÁLEZ PÉREZ

PEIXES						
Nome científico	Nome común	R.D. 439/90	R.D. 1193/1998	Bonn 1979	Berna 1979	Directiva Aves
Fam. Salmonidae						
<i>Salmo trutta fario</i>	Troita					
Fam. Cyprinidae						
<i>Leuciscus carolitertii</i>	Pancha					
<i>Chondrostoma polylepis</i>	Boga		Anexo II			
Fam. Anguillidae						
<i>Anguilla anguilla</i>	Anguía					

XUNTA DE GALICIA
APROBADO PARCIALMENTE COIS CONDIÇÕES E NOS
TERMOS ESTABLECIDOS POLE ORDE DO CONSELLERO DE
MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS
de data 16 SET. 2011
O xefe do servizo de
José Antonio Cerdá Pérez
Anexo II

ANFIBIOS						
Nome científico	Nome común	R.D. 439/90	R.D. 1193/1998	Bonn 1979	Berna 1979	Directiva Aves
Fam. Salamandridae						
<i>Triturus boscai</i>	Limpafontes	Anexo II			Anexo III	
<i>Triturus marmoratus</i>	Limpafontes verde	Anexo II			Anexo III	
<i>Salamandra salamandra</i>	Píntega					
<i>Chioglossa lusitanica</i>	Salamántiga galega	Anexo II	Anexo II e IV		Anexo III	
Fam. Discoglossidae						
<i>Alytes obstetricans</i>	Sapiño comadrón	Anexo II			Anexo II	
<i>Discoglossus galganoi</i>	Sapo raxado, Radas veigas	Anexo II	Anexo II e IV		Anexo III	
Fam. Bufonidade						
<i>Bufo bufo</i>	Sapo cunqueiro, sapo común					
<i>Bufo calamita</i>	Sapo corriqueiro	Anexo II			Anexo II	
Fam. Hylidae						
<i>Hyla arborea</i>	Estroza	Anexo II			Anexo II	
Fam. Ranidae						
<i>Rana iberica</i>	Ra patilonga, zampexa	Anexo II			Anexo III	
<i>Rana perezi</i>	Ra verde					
<i>Rana temporaria</i>	Ra vermella	Anexo II			Anexo III	

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PANELO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULIO DE 2011
O SECRETARIO

RÉPTILES						
Nome científico	Nome común	R.D. 439/90	R.D. 1193/1998	Bonn 1979	Berna 1979	Directiva Aves
Fam. Anguidae						
<i>Anguis fragilis</i>	Escáncer común	Anexo II			Anexo III	
Fam. Lacertidae						
<i>Lacerta lepida</i>	Lagarto arnal				Anexo II	
<i>Lacerta schreiberi</i>	Lagarto das sítivas		Anexo II e IV		Anexo III	
<i>Podarcis bocagei</i>	Lagartixa galega				Anexo III	
<i>Podarcis hispanica</i>	Lagartixa dos penedos	Anexo II			Anexo III	
<i>Psammodromus algirus</i>	Lagartixa rabuda	Anexo II			Anexo III	
Fam. Scincidae						
<i>Chalcides striatus</i>	Esgonzo común				Anexo III	
Fam. Colubridae						
<i>Coronella girondica</i>	Cobra lagarteira meridional	Anexo II			Anexo III	
<i>Elaphe scalaris</i>	Serpé riscada	Anexo II			Anexo III	
<i>Malpolon monspessulanus</i>	Cobregón, cobra rateira					
<i>Natrix natrix</i>	Cobra de colar	Anexo II			Anexo III	
<i>Natrix maura</i>	Cobra de auga, cobra viperina	Anexo II			Anexo III	
Fam. Viperidae						
<i>Vipera seoanei</i>	Víbora de Seoane				Anexo III	

MAMÍFEROS						
Nome científico	Nome común	R.D. 439/90	R.D. 1193/1998	Bonn 1979	Berna 1979	Directiva Aves
Fam. Erinaceidae						
<i>Erinaceus europaeus</i>	Ourizo cacho, ourizo cacheiro				Anexo III	
Fam. Talpidae						
<i>Talpa occidentalis</i>	Toupa cega, toupeira					
<i>Galemys pyrenaicus</i>	Furapresas, rato de almizcre		Anexo II e IV		Anexo II	

Fam. Soricidae						
<i>Sorex coronatus</i>	Furafollas grande					
<i>Sorex granarius</i>	Furafollas ibérico					
<i>Sorex minutus</i>	Furafollas pequeno					
<i>Neomys anomalus</i>	Murgaño de Cabrera					
<i>Crocidura russula</i>	Furano comum					
<i>Crocidura suaveolens</i>	Furano xardineiro					
Fam. Rhinolophidae						
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Morcego pequeño de ferradura	16 SET 2011		Anexo II e IV	Apend II	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Morcego grande de ferradura			Anexo II e IV	Apend II	
Fam. Vespertilionidae						
<i>Myotis myotis</i>	Morcego rateiro grande	Nemita		Anexo II e IV	Apend II	Anexo II
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Morcego común	Apend II				Anexo III
<i>Plecotus auritus</i>	Morcego orelludo común	Apend II				
<i>Barbastella barbastellus</i>	Morcego da fraga	Apend II		Anexo II e IV		
Fam. Leporidae						
<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Coello bravo					
<i>Lepus capensis</i>	Lebre					Anexo II
Fam. Sciuridae						
<i>Sciurus vulgaris</i>	Esquío					Anexo III
Fam. Gliridae						
<i>Eliomys quercinus</i>	Leirón careto					
Fam. Muridae						
<i>Microtus agrestis</i>	Trilladeira dos prados					
<i>Pitymys lusitanicus</i>	Corta dos prados					
<i>Arvicola sapidus</i>	Rata de auga común					
<i>Rattus norvegicus</i>	Rata común					
<i>Rattus rattus</i>	Rata cinagenta					

<i>Apodemus sylvaticus</i>	Rato do campo					
<i>Mus musculus</i>	Rato caseiro					
Fam. Canidae						
<i>Canis lupus</i>	Lobo		Anexo II e IV		Anexo II	
<i>Vulpes vulpes</i>	Raposo, golpe					
Fam. Mustelidae						
<i>Mustela erminea</i>	Armiño, doniña branca	Apêndice II			Anexo III	
<i>Mustela nivalis</i>	Donicola, denocina				Anexo III	
<i>Mustela putorius</i>	Tourón, fureo bravo				Anexo III	
<i>Martes foina</i>	Garduña				Anexo III	
<i>Lutra lutra</i>	Lontra	Condicions e moxas de Anexo II e IV			Anexo II	
<i>Meles meles</i>	Conejo, porco teixo				Anexo III	
Fam. Viveridae						
<i>Genetta genetta</i>	Algaria				Anexo III	
Fam. Felidae						
<i>Felis sylvestris</i>	Gato bravo	Anexo II	Anexo IV		Anexo II	
Fam. Suidae						
<i>Sus scrofa</i>	Porco bravo, xabarín				Anexo III	
Fam. Cervidae						
<i>Capreolus capreolus</i>	Corzo					

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO PLENO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XULLO DE 2011
O SECRETARIO
JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PÉREZ

3. POTENCIALIDADES

3.1 Agropecuaria

A poboación das áreas rurais de Boborás dedícase en boa medida a agricultura de subsistencia acompañada da gandería en pequenas explotacións, na maior parte dos casos con gando de carne e viñedo, que na zona sur pertence a denominación de orixe do Ribeiro, pero a mala estructuración parcelaria e productiva e o envellecemento da poboación fai que non se lle saque o rendemento adecuado e está sufrindo un retroceso.

Esto provoca que nas parcelas agrícolas se realice unha rotación de cultivos agrícolas destinados o autoconsumo dominado por millo e pataca, pero con un claro retroceso na actualidade, afectado por factores como o envellecemento da poboación e os ataques os cultivos da fauna salvaxe como o porco bravo.

No caso das viñas perdece superficie cada ano que queda abandonada e vaise transformando en zona forestal, pero con presencia de socalcos.

No concello de Boborás non hai unha clara dedicación gandeira, polo que as potencialidades agrícola e gandeira inclúense baixo o mesmo nome: potencialidade agropecuaria.

A aptitude dos solos para os cultivos depende dun gran número de factores climáticos e edafolóxicos, que presentan unha importancia que varia segundo o tipo de cultivo desexado e o conxunto de dispoñibilidades técnicas e económicas que condicionan o manexo. Segundo se trate de cultivos extensivos ou intensivos, estacionais ou plurianuais, de secano ou de regadío, con utilización de maquinaria pesada ou con métodos convencionais, e tamén, da marxe de rendibilidade económica por unidade de produción, varía o peso de cada un dos factores.

De tódolos xeitos, deixando aparte as individualidades, poden establecerse unha serie de propiedades que definan a unha zona como de moi baixa capacidade para a meirande parte dos cultivos (áinda que poderían presentar unha aptitude elevada para un cultivo en particular) nas condicións económicas e políticas actuais. Os factores que se utilizaron para a clasificación do solo entre os distintos rangos de potencialidade agropecuaria son condicións climáticas (xeadas, seca, ...) e condiciones edáficas (pendente dos solos e existencia de terrazas, solos inundables, espesor efectivo, rochosidade, pedregosidade, textura, acidez, salinidade,...). Ademais téñense en conta a existencia de áreas urbanas e infraestructuras e áreas naturais protexidas pola lexislación vixente.

A hora de planificar e cualificar os solos rústicos de protección agropecuaria tívose en conta o plano de potencialidade, pero tamén o plano de uso actual do solo, xa que algunas parcelas que na actualidade están sendo utilizadas para a produción agrícola deben de ser incluídas como terreos agrícolas, para non perxudicar ós propietarios actuais, que en moitos casos non teñen a posibilidade de desenrolar a actividade noutra zona do concello. Nalgúns casos a actividade agrícola estase a desenrolar en solos con altas pendentes ou de malas condicións edáficas, pero as adaptacións durante moitos

anos, creando socalcos e o emprego de abonos, permitiu a transformación de estes en solos aptos para o uso agrícola.

Finalmente indicamos a existencia de unha zona incluída na denominación de orixe Ribeiro con alta potencialidade para a produción vitivinícola, con unha adaptación das plantacións as novas técnicas de produción e manexo.

Ilustración 4: Pequenas hortas de autoconsumo en Cardelle.

APROBADO PROVISIONALMENTE POR
ACORDO DO CONSELLO MUNICIPAL DE
BOBORÁS EN SESIÓN EXTRAORDINARIA
DO 8 DE XUILLO DE 2011
O SECRETARIO

JOSÉ ANTONIO CERDEIRA PEREZ